

PORANNA

Nr. 6446.

Lwów, czwartek 27. lipca 1922.

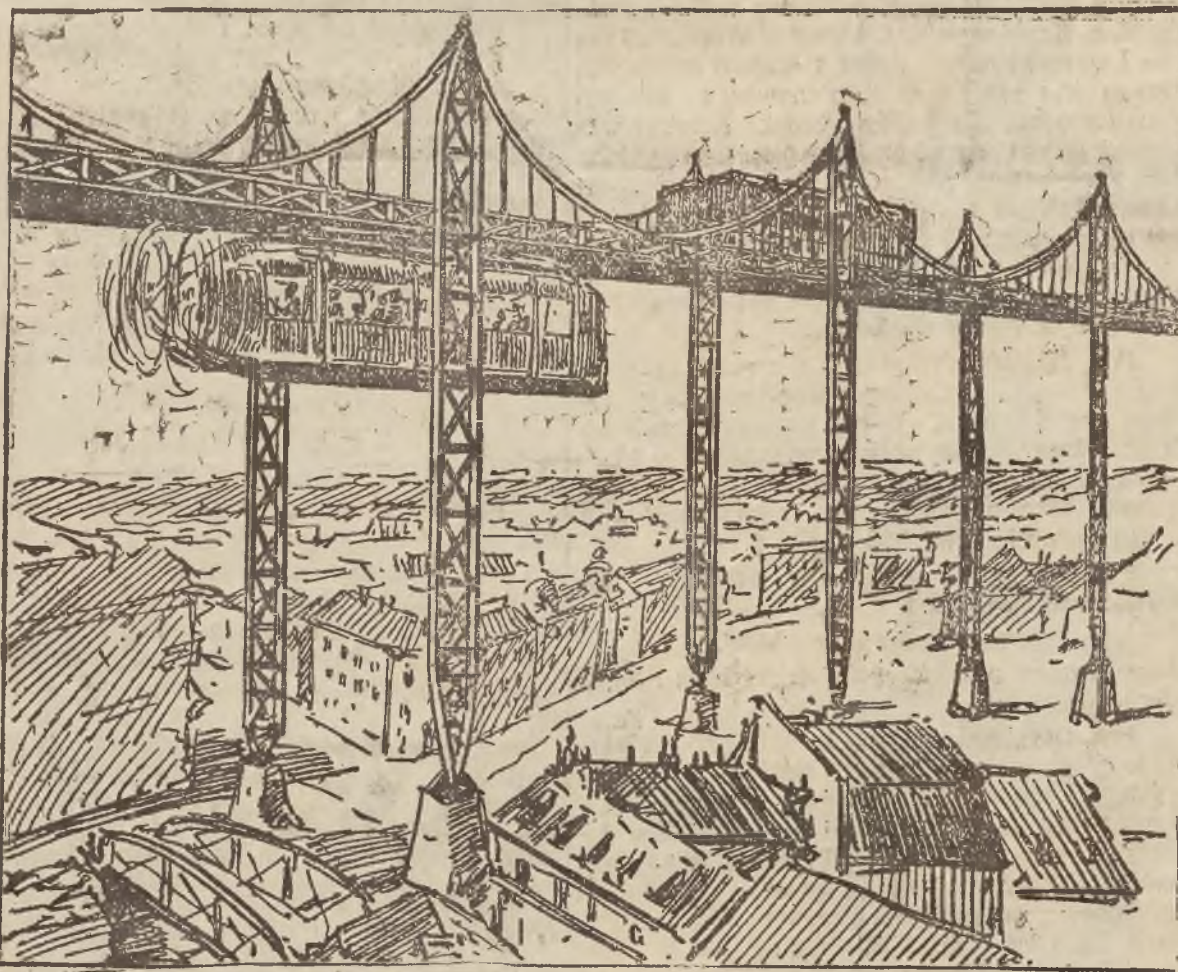
Rok XIII.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Ryzykowny krok prawicy. Wniosek o votum nieufności dla Naczelnika Państwa. Wybory do Sejmu dnia 29-go października.

Express powietrzny.

(Do artykułu na str. 8).

„Sejm wzywa desygnowanego przez komisję główną premiera p. Wojciecha Korfanta aby ponownie zwrócił się do Naczelnika Państwa o podpisanie dekretu nominacyjnego, złożonego przez niego rządu“.

Posel Głabiński prosił prezesów klubów centrowych by kluby te oświadczyły się co do tego wniosku. Równocześnie p. Głabiński zastrzegł sobie, że w razie odrzucenia tego wniosku przez kluby centrowe, przedstawi na stepnie wniosek dalej idący.

Klub Mieszczański i N. Z. L. na odbytych posiedzeniach zgodziły się na poparcie wniosku pos. Głabińskiego, natomiast K. P. K. po dłuższych naradach postanowił odmówić swego poparcia dla wniosku Z. L. N.

Rozdźwięk w grupie centrowej.

K. P. K. NIE ZGADZA SIĘ NA PROJEKT
NARODOWEJ-DEMOKRACJI

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 26. lipca.

(m) W gmachu sejmowym odbyło się dziś posiedzenie stronnictw centrowych oraz NZL., KPK. i Klubu Mieszczańskiego, na którym omawiano propozycję uformowania jednolitego frontu centrowego.

Narady jednakże nie doprowadziły do pozytywnego wyniku wskutek odmiennych poglądów na wniosek klubu Z. L. N.

OŚWIADCZENIE POS. STESŁOWICZA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 26. lipca.

(m.) Z powodu rozszerzanych uporczywie przez różne pisma wiadomości o kandydaturze pos. dr. Stesłowicza na stanowisko prezydenta ministrów, pos. Stesłowicz oświadcza, że od chwili gdy na wezwanie odnośnie stronnictw centrowo-prawicowych odpowiedział odmownie, trwa nadal na tem stanowisku i nie ma wcale zamiaru zmieniać go.

Prawica nie myśli ustąpić.

P. KORFANTY MA POWTÓRNIE PRZEDSTAWIĆ NACZ. PAŃSTWA SWOJĄ LISTE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 26. lipca.

(m) Zapowiedzi, że dzień dzisiejszy przyniesie ważne wydarzenia, stanowiące zwrotny punkt w obecnym przesileniu rządowym, zawiodły. Zawód ten odczuła przede wszystkim licznie zebrana na galerii sejmowej publiczność, która całemi godzinami wystawała w

„ogonku“, aby dostać się na posiedzenie Sejmu.

Stronnictwa centrowo-prawicowe odbyły przedpołudniem posiedzenie, na którym poseł Głabiński oświadczył w imieniu Z. L. N. i Ch. D., oraz grupy Dubanowicza, iż na posiedzeniu plenarnem postawi wniosek następujący:

Ostatni atut prawicy.

WNIOSEK O VOTUM NIEUFNOŚCI DLA NACZ. PAŃSTWA.

Warszawa, 26 lipca.

(m) Wobec stanowiska zajętego przez KPK. względem wniosku ZLN. o ponowne przedstawienie Naczelnikowi Państwa przez p. Korfante go listy jego gabinetu do zatwierdzenia. pos. Głabiń-

ski, w porozumieniu z Ch.-D., grupą Dubanowicza, NZL. i kl. Mieszczańskim, imieniem ZLN. złożył Sejmowi wniosek o wyrażenie przez Sejm Naczelnikowi Państwa **votum nieufności**.

Za „nieposzanowanie praw Sejmu Ustawodawczego“.

JAK PRAWICA MOTYWUJE SWÓJ WNIOSEK PRZECIWKO NACZELN. PAŃSTWA.

Warszawa, 25. lipca.

Wniosek nagły posłów Z. L. N., N. Ch. K. R., N. Ch. S. L. o wyrażenie votum nieufności Naczelnikowi Państwa opiewa:

„Zważywszy, że Naczelnik Państwa Józef Piłsudski przez nieposzanowanie praw Sejmu Ustawodawczego lekceważeniem żywotnych interesów państwa i pogłębieniem przeciwieństw i walk partyjnych naraził państwo na niepowetowane szkody moralne i materialne; że w szczególności w ostatnich miesiącach przez niekonstyt. przesilenie gabinetu p. Ponikowskiego, wywołał a następnie

przewlekał w państwie ciężkie przesilenie polityczne, gospodarcze i finansowe; że desygnowanie przez sejmową Komisję główną p. Korfante go i mimo własnego zapewnienie, że nie będzie w twożeniu rządu przeszkadzał, odmówił podpisania listy p. Korfante go wbrew obowiązującym uchwałom sejmowym, których powinien być stróżem i wykonawcą, podpisani posłowie wnoszą.

Wysoki Sejm raczy uchwalić: „Sejm odmawia swego zaufania Naczelnikowi Państwa Józefowi Piłsudskiemu“. (PAT.)

Ordynacja wyborcza uchwalona.

Ordynacja wyborcza w Sejmie. — Pokrzywdzenie Małopolski wschodniej i kresów.

Warszawa, 25. lipca.

(PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu przed porządkiem dziennym marszałek odczytał wyrok sądu honorowego w sprawie zarzutów, uczynionych pos. Woźnickiemu przez pprok. Rettingera. Sąd orzekł, że zeznanie pos. Woźnickiego w procesie Dabala jest zgodne z prawdą.

W pierwszym czytaniu odesłano do komisji 5 ustaw, a mianowicie: w sprawie ratyfikacji polsko-niemieckiego układu o amnestyi na górnośląskim obszarze plebiscytowym, układu polsko-niemieckiego dotyczącego kopalń górnośląskich, układu polsko-niemieckiego o państwowej własności górniczej i hutniczej w polskiej części Górnego Śląska, polsko-włoskiej konwencji handlowej, oraz polsko-szwajcarskiej konwencji handlowej.

Przystąpiono do dalszego ciągu trzeciego czytania ordynacji wyborczej.

Sprawozdawca pos. Grzędziński zaznacza, że komisya przychodzi z niektórymi zmianami ordynacji uchwalonej w drugim czytaniu. Zasadniczą jest zmiana art. 9, mianowicie liczbę posłów 432 podzielono na 2 grupy, tak, że 360 mandatów przypada na listy okręgowe, a 72 na listy państwowe. Następnie komisya uchwaliła dodać jeszcze 6 mandatów, tak, że na okręgi przypadnie teraz 368 a na listy państwowe 72 mandaty, razem 440. Okręgów wyborczych było przedtem 68. Obecnie obniżono tę cyfrę do 64, mianowicie w ten sposób, że w Małopolsce wschodniej i na kresach niektóre okręgi złączono w jeden. Między innymi Warszawa, która miała 16 mandatów, obecnie będzie miała 14,

Lwów zamiast 5, będzie miał 3.

Wiele innych okręgów posiadać będzie o 1 mandat mniej. Najważniejsza zmiana dotyczy art. 90—95. Nowa propozycja komisji bierze za podstawę obliczenia list państwowych nie ilość głosów, które padły na poszczególne listy, lecz ilość mandatów uzyskanych przez poszczególne ugrupowania.

Zgodnie ze zmianami przyjętymi dla Sejmu, zmieniono też liczbę senatorów. Senat ma się składać ze 110 członków, z których 92 przypadnie na listy okręgowe, zaś 18 na państwowe.

Oprócz tego komisya powzięła uchwałę w sprawie terminu wyborów. Mianowicie proponuje odbycie wyborów do Sejmu dnia 29. października, a do senatu 5. listopada.

Pos. Niedziałkowski proponuje, aby ogólna ilość mandatów wynosiła 480, z tego 408 z okrę-

gów, a 72 z list państwowych. Ewentualnie proponuje mowca dodać po 1 mandacie czterem najbardziej pokrzywdzonym okręgom: zagłębie Dąbrowskie, Kraków-powiat, Lwów i Wilno. Poza tem Lwowowi należy dodać 1 mandat senatorski. Mowca jest przeciwny postanowieniu Komisji Konstytucyjnej, aby każdy członek Komisji wyborczej musiał umieć czytać i pisać po polsku. Jest to niewykonalne ze względu na to, że na kresach ludność języka polskiego nie zna i trzeba dać jej czas nauczyć się go. Mowca zwraca uwagę na stosowanie przez komisję i podkomisję innej miary do centralnych obszarów Rzeczypospolitej, a innej do powiatów wschodnich.

Pos. Bagiński (Wyzwolenie) uważa, że przyznanie ingerencji władzom administracyjnym wyznaczyłoby wybory. Co do sprawy przydziału mandatów okręgom, wniosek kompromisowy klubu mowcy zdąży do tego, aby 105 mandatów przyznanych kresom powiększono przynajmniej o 5, z tego Małopolsce wschodniej dać 5.

Pos. Suligowski dowodzi, że ordynacja niedostatecznie uwzględni

prawa ludności miejskiej.

Mowca stawia poprawkę, aby dodać kilka mandatów miastom.

Pos. Grynbaum jest zdania, że celem większości komisji jest upośledzenie mniejszości narodowych. We wszystkich okręgach b. Kongresówki z wyjątkiem miast, żydzi nie mają widoków powodzenia przy wyborach. „W imieniu wszystkich mniejszości narodowych (a panowie wkrótce się przekonacie, że mam prawo mówić w ich imieniu), stwierdzam jaką robicie jej krzywdę.

Po przemówieniu pos. Hasbacha imieniem klubów NPR., ZLN., PPS., NChKR., NChSL. oraz klubu Mieszczańskiego zgłasza wspólną poprawkę do art. 10, aby dodać po 1 mandacie dla: Wilna, Tczewa, Będzina, Nowego Sącza, Lwowa miasta, Krakowa miasta, Poznania miasta i Krakowa powiatu, a zgodnie z tą zmianą dodać 1 mandat dla senatu, z przydzieleniem go miastu Wilnu.

Przystąpiono do głosowania. Głosowano przedewszystkiem nad poprawką do art. X., dotyczącą podziału mandatów okręgowych. Przyjęto poprawkę kompromisową pos. Waszkiewiczza, w której na wniosek PPSL. pow. Kraków zamieniono na Tarnów. Następnie uchwalono art. 9 w brzmieniu, że wyborcy z całego obszaru Rzeczypospolitej wybierają 444 posłów, z tego 372 z list okręgowych, a 72 z list państwowych. Art. XII. przyjęto w brzmieniu poprzednim, a mianowicie że obwód wyborczy ma liczyć trzy tysiące mieszkańców, a odległość od miejsca głosowania ma wynosić nie więcej niż 6 kilometrów. Dalsze głosowanie na wniosek pos. Niedziałkowskiego odroczone do jutra.

Przystąpiono do pierwszego czytania projektu ustawy o kredycie państwa w PKKP. i dalszej emisji banknotów. Pos. Miedziński oświadczył, że projekty te są podpisane przez b. min. skarbu Michalskiego, a przedłożone przez rząd Słiwińskiego, znajdujący się w stanie dymisji. Mowca wnosi o przejście nad projektem do porządku dziennego. Pos. Głabiński poparł wniosek. Pos. Diamand dowodzi, że obecne położenie państwa nie pozwala na odrzucenie projektu ustawy bez rozpatrzenia go. W głosowaniu wniosek pos. Miedzińskiego odrzucono 207 głosami przeciwko 168, a tem samem automatycznie projekt przeszedł do komisji skarbowo-budżetowej.

Marszałek odczytał wnioski nagłe, a między innymi jeszcze jeden wniosek nagły, który będzie na jutrzejszym posiedzeniu przedłożony do rozpatrzenia i meritum. (Wrzawa na lewicy. Głosy: Jaki wniosek?) Marszałek oznajmia, że wniosek ZLN., NChKR., NChSL., w sprawie wyrażenia nieufności dla Naczelnika Państwa. (Wielka wrzawa na lewicy).

Następne posiedzenie dziś (we środę) godz. 4 po poł. Na porządku dziennym dalsze głosowanie nad ordynacją wyborczą i wniosek nad udzieleniem votum nieufności dla Naczelnika Państwa. (PAT.)

Z RADY MINISTRÓW.

Warszawa, 25 lipca.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 25 bm. uchwaliła ordynację wyborczą do Sejmu śląskiego, rozporządzenie o rozciągnięciu na ziemię Wileńską mocy dekretu o nabywaniu posiadania broni, rozporządzenie o Radzie rzemieślniczej oraz wniosek min. spraw zagranicznych w sprawie utworzenia trybunału rozjemczego w Gdańsku. (PAT.)

ZAKŁAD LEKARSKO-DENTYST.-TECHNICZNY.
Dra E. PĘSNIKO dawniej Dra F. Grubera
Stanisławów, ul. Bielowskiego 8,
(naprzeciw Teatru im. Moniuszki). — Wykonuje wszelkie prace w zakresie dentystryki wchodzące. Pa- 24 godz.
cyentów z prowincyi załatwia się w ciągu 6443

Próby obalenia przywilejów Komisji Głównej.

Warszawa, 26. lipca.

(m) Na wczorajszym posiedzeniu komisji konstytucyjnej po załatwieniu sprawy ordynacji wyborczej znalazła się na porządku dziennym kwestya reasumpcji uchwał sejmowych z 16 i 17 czerwca b. r.

Pomimo opozycji prawicy wniosek ten uzyskał większość, mianowicie za wnioskiem wypowiedziało się 15 głosów, przeciwko 14.

Pos. ks. Lutosławski zgłosił protest prze-

ciwko tej uchwał, zaznaczając, iż w komisji leży cały szereg wniosków konstytucyjnych, których nagłość została w Sejmie uchwalona, gdy nagłość wniosku socjalistycznego domagającego się reasumpcji, została przez plenum sejmowe odrzucona.

Prawica pociesza się, że wczorajsza większość komisji konstytucyjnej była przypadkowa.

O samorząd wojewódzki dla Małopolski wschodniej.

NAGŁY WNIOSEK KLUBU PRACY KONSTYTUCYJNEJ

(Telefoniem od naszego korespondenta).

Warszawa, 26 lipca.

(m) Klub Pracy Konstytucyjnej zgłosił do łaski marszałkowskiej wniosek nagły w przedmiocie samorządu wojewódzkiego w województwach o mieszanej ludności. Wniosek ten brzmi:

„Stosunki narodowościowe w województwach Małopolski wschodniej dają czynnikom zagranicznym, jakkolwiek niesłusznie, powód do zajmowania się rzekomymi krzywdami ludności niepolskiej, a przedewszystkiem ludności ruskiej.

Wysoki Sejm zamierzał już dawno zająć się regulowaniem współżycia narodowego w tych

województwach w ramach przewidzianego przez ustawę samorządu wojewódzkiego. Rząd jednak nie przedłożył dotychczas ustawy odośnej, jakkolwiek nie brak materiału dostarczonego przez lwowski Wydział samorządowy. Podpisani sądzą, że pozostawianie tak ważnej sprawy na uboczu powinno być wykluczone i dlatego wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy: „Wzywa się rząd, by niezwłocznie, a w każdym razie przed zakończeniem prac obecnego Sejmu przedłożył projekt ustawy o samorządzie, zwłaszcza w województwach o mieszanej ludności”.

Złe uposażenie przyczyną braku sędziów.

Warszawa, 25. lipca.

(m) Wskutek wiadomości o wakujących posadach sędziów w Borszczowie, Brodach, Buczaczu, Chodorowie, Horodence, Jaworowie, Kałuszu, Kamionce, Nadwórnie, Rawie Ruskiej, Zborowie i Żółkwi, prasa warszawska zaznacza, że duża ilość posad wakujących w sądownictwie świadczy najwymowniej o niechęci prawników poświęcenia się służbie pań-

stwowej ze względu na śmiesznie małe uposażenie, które nie pozwala na zaspakajanie najniezbędniejszych potrzeb życiowych.

Fakt uciekania ludzi z fachowem wykształceniem z biur państwowych winien wreszcie przekonać władze miarodajne o konieczności wprowadzenia radykalnych zmian w dziedzinie wymiaru uposażenia urzędników.

Republiki sowieckie rynkiem zbytu dla polskiej produkcji.

Warszawa, 25 lipca.

Z Moskwy donoszą do pism warszawskich, że samodzielne republiki federalistyczne Wschodu i Południa zdradzają skłonności decentralistyczne i niechętnie odnoszą się do Związku z Rosją. Natomiast zarówno w tatarskiej republice, jak w Baszkirskiej i na Syberii wiele sympatii jest dla Polski, z czasów przedwojennych, kiedy to towary wytwarzane w Królestwie Polskiem konkurowały skutecznie z takimiż wyrobami moskiewskiego okręgu fabrycznego.

Tak było z wyrobami perfumeryj i mydeł, których kobieta wschodu wogóle speżytkowuje

o wiele więcej, niż kobieta ster pracujących w Europie. Nadto od 1860 r. w obu tych obecnych republikach wytworzył się pewien nastrój życzliwości dla nas, który przy stworzeniu niezależności Baszkiryj w 1917—18 r. wyraził się tem, że na instruktorów wojska baszkirskiego najchętniej przyjmowano Polaka, a do władz i dykasteryi rządowych zaproszono tylu Polaków, iż to nawet wywołało niezadowolenie miejscowych Rosyan w Orenburskim kraju. Ów nastrój życzliwy dla nas wywołała uczciwa praca zesłańców od 1830 do 1860 r. i pomoc byłych powstańców w parokrot-

nych powstaniach i napadach baszkirskich partyzantów na Orenburg.

To samo mamy w obecnym Kirgizkraj, lecz dużo więcej wśród Buryatów (otrzymują autonomię) i Mongołów, którzy bardzo dobitnie umiemy wypowiedzieć różnicę, jaka zachodzi pomiędzy nami a Rosyanami. Cała Syberja jest przesiąknięta polską pracą i niema tam miejsca, gdzie nie byłoby tradycyi o pracy polskiej. Są to wszystkie resursy do wykorzystania, szczegóły z których zdolny człowiek buduje mocny obiekt twórczy.

Tym objektem mogą być agenci konsularni handlowi Rzeczypospolitej polskiej i stałe, ale ruchome wystawy prób i wzorów tych towarów, jakie samodzielnie wytwarza Polska bądź z własnych surowców, bądź ze sprowadzonych. Rzecz oczywista że póki niema traktatu lub unji handlowo-celnej pomiędzy Polską a Rosją, nie może być mowy o akcji oficjalnej, niemniej otwiera się tu pole szerokie dla inicjatywy prywatnej.

UKŁAD HANDLOWY Z JUGOSŁAWIĄ.

(Telefoniem od naszego koresp.)

Warszawa, 26. lipca.

(m) Na połowę sierpnia zapowiedziany jest przyjazd do Warszawy delegatów jugosłowiańskich, celem przeprowadzenia rokowań w sprawie traktatu handlowego między Polską a Jugosławią. W związku z temi rokowaniami bawi obecnie w Warszawie poseł polski w Belgradzie p. Zdzisław Okęcki.

Ze strony Polski prowadzi będą pertraktacje dyrektor depart. handlu w Ministerstwie przemysłu i handlu p. Tennenbaum oraz naczelnik wydziału handlu zagranicznego tegoż ministerstwa p. Weclawowicz.

NADESŁANE.

BAROMETRY
„Goerza i Lufta“
stojące i wiszące.
LEON APPEL I S-ka
Lwów, Legionów 1. (Tel. 458 i 459),
Własne oddziały: Wiedeń II, Praterstrasse 60, Berlin
W. S. Pariserstrasse 23. 6455

MICHAŁ ROLLE.

Co kochany pan Roman opowiada o sobie i teatrze polskim.

(Dokończenie).

Koźmianowi poświęca też Roman Żelazowski w swoich wspomnieniach *) niejedną kartę, charakteryzując trafnie jego metody kształcenia artystów, wiedzę, doświadczenie i zasługi dla polskiego teatru nieprzedawnione. Metoda była dobra, więc i szkoła krakowska wydała sporo znakomitości znanych i uznanych daleko poza rogatkami miasta. Dzięki Koźmianowi Kraków interesował się więcej, niż inne środowiska ludzkie, teatrem i artystami; kochał scenę i jej adeptów; każda premiera stanowiła poniekąd pewnego rodzaju święto literackie, stanowiąc niewyczerpany temat dyskusji w salonach i kółkach młodzieży. Wywoływało to nastrój dla rozwoju sztuki i talentów bardzo pożądany, nieznanym gdzieindziej.

Pierwsza pensja Żelazowskiego była bardzo skromna, mimo to wystarczyć musiała, do pomocy rodziny, odwoływać się nie chciał, tem więcej, że ta rodzina łamała ręce nad zwicznionem życiem lekkomyślnego — jej zdaniem — Romka, który włóczęgę aktora postawił wyżej nad niezawodne stanowisko urzędnika z emeryturą.

*) „Pięćdziesiąt lat Teatru polskiego. Moje pamiętniki“. Lwów. Spółka nakładowa „Odrodzenie“.

Krucho więc było z finansami znakomitego niebawem tragika, nie mniej przeto wesoło. Święty zapał dla sztuki łagodził przyzwoite kandy, wyłączał i rozsloneczniał szarżowne codziennego życia. Żelazowski przebywał rad w kółku cyganeryi artystycznej - literackiej. Śpiewać lubiał, znał moc piosenek ludowych, chętnie więc witano go na zebraniach w pracowniach malarskich. Herbata i bułka z bryndzą lub kawałkiem kiełbasy stanowiły menu takich zebrań; śpiew i wesołe koncepty wypełniały ich program, a poza tem uczenie się nowych ról, próby pod okiem Koźmiana i sukcesy artystyczne, coraz pełniejsze i świetniejsze, potęgujące wiarę w talent istotny i własne siły.

Trudno w zwięzłym sprawozdaniu przechodzić szczegółowo wszystkie etapy pięknej kariery Żelazowskiego. Ciekawych odsyłamy do jego wspomnień, skreślonych z ogromną prostotą. Słynie on ze zdolności gawędziarskich, słuchałoby się jego opowiadań godzinami. gawędziarzem też doskonałym jest i w książce, nie dziwota: tak poczytnej i sympatycznej.

Gościł on chyba na wszystkich scenach polskich pod trzema zaborami, oklaskiwany wszędzie gorąco, obsypywany kwiatami i wieńcami, witany z radością, żegnany z nieklamany żalem. Polacy petersburscy płakali na jego występach; krytyka wiedeńska i paryska podkreśliła wyróżniająco talent i artyzm polskiego tragika i kapitalnego łobuza w jednej osobie.

Żelazowski był pierwszym z Polaków, witanym owacyjnie na dwudziestu przeszło

scenach czeskich i kroackiej w Zagrzebiu. Sławę polskiej sztuki rozniósł w szerokich kołach, niejedno też z tej wędrówki miał do opowiedzenia i opowiedział zajmująco.

Pamiętniki Żelazowskiego to nie studium o teatrze polskim, ale barwna mozaika, dorzucająca do jego dziejów sporo szczegółów znamienych. Ciekawe są uwagi o przywiązaniu do teatru w dawnym Kongresowem Królestwie Polskiem i obojętności dlań w Małopolsce; o dyrektorach teatrów krakowskiego, lwowskiego i warszawskiego oraz scen prowincjonalnych; o cenzorach i cenzurze, różnego rodzaju niespodziankach, psujących zamierzenia autora sztuki i reżysera; o Modrzejewskiej i Rychterze oraz innych kolegach i kolerzankach pamiętnikarza; wreszcie — co najważniejsze — o przyszłości teatru polskiego.

Doskonale charakteryzuje on psychikę aktora, żyjącego chwilą obecną, tem silniej więc odczuwającego każdą pochwałę i krytykę.

Wraz z książką przejdzie do potomności, która z wdzięcznością wspominając kreacje sceniczne znakomitego artysty, ucznia Stanisława Koźmiana, jednym tchem czytać będzie i jego pamiętniki, z których dowie się tylu ciekawych i pięknych rzeczy.

Wspomnienia Romana Żelazowskiego uzupełnił przedmową Artur Schroeder, charakteryzując wartość książki, kreśląc zwięzłą notatkę o pamiętnikach aktorskich wogóle i malując sylwetkę ulubieńca scen polskich.

Gazeta Bankowa

największe czasopismo ekonomiczne w kraju wychodzi 10. i 25. każdego miesiąca. Cena zeszytu 300 Mk. prenumerata kwart. 1800 Mk. — W przygotowaniu dwa wielkie Numery Targowe wydać się mające z okazji II. Targów Wschodnich. Ogłoszenia we wszystkich językach przyjmuje Adm. Gazety Bankowej we Lwowie, ul. Zimorowicza 5. Tel. 531. Po otrzymaniu 150 Mk. w gotówce lub znaczkach pocztowych wysyła się egzemplarz okazowy pod opaską polecon.

Burżuazyjne inowacje w Rosji sow.

PAŃSTWOWE DOMY GRY NA... GŁODNYCH. — NOWA TERMINOLOGIA W TYTUŁOWANIU. (Korespondencja własna „Gazety Porannej”).

Podwoleczyska, 24. lipca.

(ns.) Oryginalny, a nawskróś „komunistyczny” system zdobycia środków pieniężnych rzekomo na akcję pomocy głodującym, wynalazły obecnie władze sowieckie. Oto pootwierano w większych miastach specjalne „kluby” dla gry w ruletę itp. hazard przytem na korzyść „głodujących” pobiera się 10 proc. ogólnego obrotu.

W każdym mieście urządzono dziesiątki takich „klubów”; a do jakich obrzymich rozmiarów doszedł zapal w tym kierunku wśród komisarzy (bowiem oni wyłącznie są „gośćmi” tych szulerów), można sądzić po tem, iż podatek z tego źródła w jednym tylko Piotrogradzie przynosi co dzień 12 miliardów.

Jeszcze ciekawszym jest, iż gra we wszystkich tych klubach odbywa się nie w walucie sowieckiej (wobec jej zupełnej bezwartości), a wyłącznie w walucie obcej. Każdy „klub” ma różne „od-

działy”: dolarowy (gdzie grają na dolary), markowy, szterlingowy itd.

Jak się zdaje, bodźcem dla wprowadzenia tej isie burżuazyjnej nowości był pobyt dygnitarzy sowieckich w Genui, skąd często zaglądali do pobliskich domów gry, rzucając złoto... skradzione.

Ze Rosya sowiecka coraz bardziej zarzuca swój typ „proletaryacki” (zresztą zgoła tam nieuzasadniany), dowodzi także fakt, iż spiesznie wraca do tytułów przedwojennych, dotąd surowo przez władze bolszewickie wzbranianych.

Zamieniono więc już „komisarzy” różnych urzędów na „naczelników” lub nawet „dyrektorów”, a zamiast powszechnego dotąd „towarzyszcza” (towarzystwo), nymy się wszyscy „pani” (pan).

Słowem wszystko jak za dawnysch „dotychczas” czasów caratu.

Rosya sowiecka nie karze za ludożerstwo.

Moskwa, 25. lipca.

„Izwiestia” donoszą o ustanowieniu specjalnej komisji dla badania ludożerców pod względem ich poczytalności. Ciekawe rezultaty tych badań podał dr. Rosenkranz, który twierdzi, że ludożerstwo pojawia się zwłaszcza u osób bardzo nizko

kulturalnie stojących. Osoby te są pod względem psychicznym niezupełnie odpowiedzialne.

Wobec tego rodzaju opinii lekarskich, władze sowieckie wstrzymały dalsze ściganie ludożerców za pośrednictwem sądów i postanowiły poddać ich badaniu lekarskiemu. (AW).

Nowy Dom Akademicki.

Koszary przy ulicy Pijarów 1. 35, oddane przez Reprezentację miasta na pomieszczenie młodzieży akademickiej, po przeprowadzonym gruntownym remoncie przyjmą z początkiem roku szkolnego nowych mieszkańców.

Z dnia na dzień przybywają nowe szczególne rekonstrukcyjne, które zmieniają dawne koszary w odpowiadający wszelkim wymagom higieny dom na 140 studentów. Zaprowadzono instalacje elektryczne, gazowe i wodociągowe, na parterze urządzono kuchnię, jadalnię i kredens, nie brak obszernej sali dla zebrań towarzyskich; pozatem mieszczą się łazienki, tuszownie i fryzzeria. Położone mieszkalne zasadniczo o jednym łóżku, pewna ilość jednak i o większej liczbie łóżek, a to ze względu na trudności, jakie nasuwał problem przemiany obszernej sali koszarowych. Podwórze zamienione zostało na miły dla oka ogród, w głębi wybudowano kregielnię i budynki gospodarcze.

Centralny Komitet Pomocy dla uczącej się młodzieży, z prezesem dr. Hamerskim oraz p. Rektorem Kasprovicz, dyr. H. Horowitz i prof. Halban mogą z zadowoleniem spoglądać na dzieło, które w szybkim tempie dobiega końca i przyniesie znaczną ulgę w lwowskich stosunkach mieszkaniowych.

Nowy Dom Akademicki mieścić będzie studentów obu uczelni. Urządzenie wewnętrzne oraz zakupno inwentarza, wymaga jeszcze znacznych wkładów, nie wątpimy jednak, że ofiarne społeczeństwo nasze, jak zwykle, tak i w tym wypadku nie poskapi dalszych ofiar.

KRONIKA.

Lwów, 26. lipca.

NACZ. PAŃSTWA NA ZJEJZDZIE LEGIONISTÓW.

W dniu 22 bm. Naczelnik Państwa przyjął delegację komitetu organizacyjnego zjazdu byłych legionistów polskich w osobach dra Mięczysława Czaplickiego, Feliksa Gwiżdża i dra Karola Polakiewicza. Delegacja przedłożyła prośbę, aby p. Naczelnik Państwa raczył przybyć na zjazd byłych legionistów do Krakowa w dniach 5, 6 i 7 sierpnia br.

Naczelnik Państwa obiecał przyjechać, przy czym informując się o cel zjazdu, zwrócił szczególną uwagę na potrzebę opieki nad grobami poległych legionistów oraz wzajemnej pomocy.

Zarząd Stow. lwowskiego wzywa wszystkich legionistów, tak zdemobilizowanych, jak i w czynnej służbie pozostających — by zgłosili swe uczestnictwo w Zjeździe w terminie do dnia 30 lipca, do Sekretaryatu Stow. (ul. Zielona 7, parter) — a to celem przygotowania kwater dla uczestników

Zjazdu, jak też celem ułatwienia podróży. Godziny urzędowe Sekretaryatu od 9 do 1 i od 4 do 7.

POBORY EMERYTÓW W SŁUŻBIE.

Ministerstwo skarbu ostatnio wyjaśniło, że zgodnie z art. 20 ustawy emerytalnej z d. 28 lipca 1921 r. (Dz. Ustaw Nr. 70) emeryt, obejmujący stanowisko w służbie państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do stanowiska, piastowanego przez emeryta w poprzedniej służbie czynnej.

ZNIŻKA CEN WYROBÓW TYTONIOWYCH.

Organa dyrekcji okręgu skarbowego we Lwowie odbyły w dniu wczorajszym dokładną kontrolę wszystkich hurtowni tytoniu i sklepów tytoniowych i spisały wszelkie zapasy wyrobów tytoniowych.

Po południu sklepy tytoniowe w całym mieście rozpoczęły sprzedaż wyrobów tytoniowych stosownie do rozporządzenia Ministerstwa skarbu taniej o 25 proc. od dotychczasowych cen.

Utrata emerytury. Wydaleni w drodze dyscyplinarnej funkcyjarsze państwowi traca wszelkie prawa do emerytury bez względu na to, czy przed wstąpieniem do polskiej służby państwowej byli uprzednio emerytami jednego z państw zaborczych, czy też nabyli prawa do emerytury według przepisów ustawy emerytalnej z d. 28-go lipca 1921 r. (Dz. Ustaw Nr. 70).

Dozwolony wywóz węgla. W „Monitorze Polskim” ogłoszono obwieszczenie min. przemysłu i handlu, którego mocą z listy towarów, których wywóz jest zabroniony, wykreśla się węgiel kamienny, brunatny, torfowy i drzewny, cegielki węglowe (brykiety, koks i torf).

Z kroniki żałobnej. W Lublinie zakończył życie śp. Władysław Stodolnicki, dziennikarz, korespondent wielu pism i redaktor-wydawca miejscowego dziennika „Goniec Polski”. — Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł znakomity malarz śp. Henryk Weysenhoff.

Szczepienie cholery w Fizykacie miejskim. Z powodu pojawienia się cholery azjatyckiej w Równem żądają władze kolejowe i kontrolne od podróżujących na wschód urzędowych zaświadczeń przebytego szczepienia ochronnego przeciw cholery. Osoby chcące się poddać takiemu ochronnemu szczepieniu, mogą zgłaszać się codziennie w godzinach przedpołudniowych w biurze Fizykatu miejskiego Ratusz 1. a

Dyrekcya Ziemskiego Banku Kredytowego w porozumieniu z personelem, zawiadamia, iż urzędowanie w biurach i kasach Ziemskiego Banku Kredytowego odbywać się będzie dnia 27 bm. normalnie.

Tow. emigracyjne „Hias” jako rozsądni bolszewizmu.

ZAMKNIĘCIE ODDZIAŁU „HIASU” W RÓWNEM ZA SZKODLIWĄ DZIAŁALNOŚĆ.

Równo, w lipcu.

Władze polskie zamknęły w ostatnim czasie na pograniczu wschodnim oddziały Tow. emigracyjnego „Hias”.

Uprawiały one niedozwoloną emigrację z Rosji żywołów szkodliwych dla państwa polskiego. Przed kilku dniami do oddziału „Hias” w Równem o godz. 3 rano wkroczyła policja. Zastano

tam 103 osoby, z których 25 nie posiadało żadnych dowodów osobistych. Stwierdzono ponadto, iż 30 osób tejże nocy przebyło nielegalnie granicę. Byli to przeważnie żydzi rosyjscy.

Władze bezpieczeństwa uważają, iż tego rodzaju działalność oddziałów „Hiasu” może oddawać usługi bolszewickim organizacjom.

„APOLLO” Od środy 26. lipca b. r. **Na dnie pucharu szczęścia** przepiękny nasłrojowy dramat. W gł. rolach **O. Gzowska i N. Gajdarow**

Kino „LEW” DANTON wspaniały dramat z czasów rewolucji francuskiej. W gł. rolach znany artysta **EMIL JANNINGS**.

Dziś w rodę 26. b. m. słynny film

Badanie stanu zdrowia kolejowców.

Lwów, 26 lipca.

Jak się dowiadujemy, władze kolejowe wydały zarządzenie w sprawie koniecznego badania stanu zdrowia pracowników kolejowych.

Przedewszystkiem mają być zbadani pracownicy I. kategorii dyrekcji warszawskiej.

Badaniu, zarządzonemu obecnie, podlegają tylko ci pracownicy, którzy przeszli już uprzednio

przez badanie lekarskie i zostali zakwalifikowani jako zdolni do pełnienia służby na polskich kolejach państwowych.

Nie będą więc podlegali badaniu obecnemu kandydaci na posady kolejowe, oraz ci pracownicy czynni, którzy pomimo wielokrotnego nakazu władz przełożonych nie stanęli do badania pierwotnego.

Posady dla zdemobilizowanych. Izba skarbowa we Lwowie ma do obsadzenia zaraz większą ilość posad strażników celnych. Reflektanci, zdemobilizowani żołnierze i podoficerowie W. P., winni zgłosić się niezwłocznie po bliższe informacje w Izbie skarbowej (Wydział IV, ulica Rutowskiego 1. 17. II. p.)

(p.) Ceny spadają... w Kongresówce. Dzienniki warszawskie notują, że dzięki stałemu spadaniu cen mąki, w ostatnich dniach na prowincyi znowu chleb znacznie staniał. Piekarnie sprzedają już funt czarnego chleba za 65 mk. W pewnej mierze spadły także ceny ziemniaków. Sprzedają już ćwiartkę za 1800 mk., zapowiadają zaś dalszą niżkę cen kartofli, których urodzaje przedstawiają się bardzo obiecująco. We Lwowie niestety — chleb nie potaniał — a jarzyny na urągawisko cenom wytycznym są horrendalnie drogie.

Strajk fryzjerów w Krakowie. Rokowania Komisji pracodawców z pracownikami fryzjerskimi nie doprowadziły do zgody. Strajk trwa dalej.

(s) Pomyłka druku. W notatce umieszczonej w poniedziałkowej „Gazecie Porannej” p. t.: „Bezpośrednia komunikacja między Lwowem a Wiedniem” zaszła pomyłka druku. — W 2 wierszu od końca ma brzmieć odjazd ze Lwowa 18.05, a nie jak mylnie podano 10.05.

Najstarszy człowiek na świecie. W tych dniach zmarł w Kentucky „wuiaszek” Jolmy Shell, który od lat całych w rozmaitych miejscowościach Stanów Zjednoczonych wystawiany był na widok publiczny jako najstarszy człowiek na świecie. Dosięgnął on wieku lat 134. Zmarły pozostawił 200 spadkobierców. Przed dwoma laty stracił swoją drugą żonę, młodszą od niego o lat trzydzieści. Do końca życia był pełen temperamentu i dużej żywotnej energii.

(d) Oszust udaje delegata amerykańskiego. Do Lwowa przystawiono z Glinian niejakiego Marksa Weinreba, który przedstawiając się wszędzie jako delegat amerykański rozdający dary, wyludził od naiwnych pieniądze na kosztą przesyłki tych darów. Między innymi wyludził od kupca Stehaufa w Szczercu 10 dolarów i 4000 mk., obecnie chciał to samo uczynić w Glinianach. Policja tamt. poznała się na ptaszku, aresztowała go i odstawiła do Lwowa.

(d) Wypadek na Zamarstynowie. Gospodarz z Zamarstynowa 60-letni Szymon Mroczo ujrząwszy swego konia w zbożu usiłował wypędzić go na pobliską łąkę. Konię się jednakże rozbrzykał i znarowił, a gdy Mroczo zbliżył się doń kopnął go z taką siłą w brzuch, że staruszkowi popękaly jelita. Zawezwane pogotowie ratunkowe odwiozło Mroczkę do szpitala. Stan jego beznadziejny.

(d) Złodziejka służąca. Wczoraj p. Marya Hugetowa, kierowniczką pracowni sukien damskich przy ulicy Mikołaja 1. 1, przyjeła służącą. Po kilku godzinach pobytu ta skradła różne rzeczy, wartości 400.000 marek i uciekła w niewiadomym kierunku. W ręku swojej służbodawczyni pozostawiła jedynie świadectwo na nazwisko rzekomo swojej, Anieli Stopa, wystawione w roku 1894 przez Reginę Zubalewicz. Ponieważ ona liczyła zaledwie lat 20, przeto wynika z tego, że świadectwo to nie odnosi się do jej osoby. Wobec tego policja za rzekomą Stopą zarządziła poszukiwania. Jest ona brunetką, niskiego wzrostu, opalona, tejgiej tuszy.

(d) Trup dziecka. Wczoraj rano na „Stillerówce” przy ulicy Snopkowskiej 1. 24 znaleziono nieżywego noworodka płci męskiej. Na miejscu wypadku zjawił się aspirant policji Dobrochłop z wywiadowcami Hinkiem i Süssem, którzy stwierdzili, że dziecko zostało uduszone, poczem matka usiłowała trupa wrzucić do kanału, którego jednak nie miała siły otworzyć. Policja za wyrodną matką zarządziła dochodzenia.

(d) Kradzież w antykwarni. Odnośnie do naszej notatki z dnia 6 bm. o kradzieży w księgarni Hölzla przy ulicy Skarbkowskiej 1. 5, p. Aleksander Kurowski, majster tapicerski, prosi nas o sprostowanie, że synowie jego 12-letni Ludwik i 10-letni Stanisław nie dopuścili się żadnej kradzieży. Natomiast antykwarz Hölzel obu synów jego zabił do siebie, aby mu w lokalu zrobili porządek, za co dał im dwa zeszyty Cherloka Holmesa, które jednak sam Kurowski zwrócił Hölzlowi jako nieodpowiednie dla chłopców. Natomiast prawdą jest, że Hölzel od obu chłopców kupił książki szkolne za 120 marek, które we wrześniu 1921 roku kosztowały 3000 mk., za co Kurowski zaskarżył Hölzla do sądu. Przytem stwierdzić należy, że policja nie znalazła żadnej podstawy do jakichś dochodzeń przeciw synom p. Kurowskiego.

(d) Uliczna bójka. Przed realnością 1. 5 przy ulicy Rakozy stał wczoraj mieszkający tam Kazimierz Gruszecki. W tem nadbiegł niejaką Maryan Stonoga, zamieszkały przy ulicy Kętrzyńskiego 1. 43 i zadał mu nożem dwie rany cięte na lewej ręce i ranę kłutą na szyi z lewej strony. Rannego opatrzyło pogotowie ratunkowe.

MARCELI PREVOST

14

DONŻUANKI.

POWIEŚĆ.

(Przekład autoryzowany).

Przełożył

Kazimierz Bukowski.

—o—

CZEŚĆ PIERWSZA.

(Ciąg dalszy)

— Nawiązał stosunek z pewną damą z arystokracji finsburskiej o bardziej wstrzemięzliwych apetytach, niż księżna. Dzięki tej wzajemnej tolerancji małżeństwo wiodło spokojny żywot, tak, że w ciągu dziesięciu lat urodziły się w pałacu finsburskim cztery małe księżniczki. Jedna nie była zupełnie podobną do księcia, ale zato do księżny. Bogaci i próżniący małżonkowie podróżują wiele, często razem, niekiedy osobno. Przybywszy do Paryża, księżę prowadzi tradycyjne życie wielkksiążęce, a jego małżonka poświęca się wyłącznie artystom. Pierwszeństwo mają mu zycy: wielka księżna jest *musikalisch* i gra koncertowo na arfie. W braku muzyków lubi malarzy. W braku malarzy, literatów. Literatura nudzi ją, czyta mało i każe swojej przybocznej damie luksemburskiej pani Lelievre pouczać się o pisarzach i książkach francuskich. (W istocie, pani Lelievre nie była owego wieczora w Celtisie). Gmatwa jednak

wszystko i z śmiałością wielkiej damy chwali jednego za utwór drugiego, a gani przed autorem jego własną pracę.

Hrabina, która zdawała się nie uczestniczyć w tej rozmowie z Guilloux, jak i w czasie śniadania, próbowała zabrać głos.

— Nie rozumiem, jak ta kobieta, jako Niemka, może się teraz pokazywać w Paryżu?

— Ona nie jest wyjątkiem, — rzekł Trevoux.

— Pani, — odparł Guilloux, — traktat wersalski uznał mieszkańców Finsburga za spokojnych Duńczyków, a więc za naszych przyjaciół. Bądźmy zresztą sprawiedliwi: Hilda miała zawsze do Francyi szczególne upodobanie i należy być wdzięcznym wielkiemu księciu, jej mężowi, że wzbraniał się walczyć przeciw nam. Wskutek tego musiał uciekać do Szwajcaryi.

Nie zdając sobie sprawy dlaczego, Trevoux czuł się dziwnie zawstydzony tem dokładnem rozpatrywaniem sprawy kobiecej. Wychowany przez cnotliwą matkę, po opuszczeniu szkół poszedł w szesnastym roku życia na wojnę, potem przetrwał okupację, będąc zawsze równie dzielnym oficerem, jak był przedtem pilnym uczniem. Pobożny i nieobeznany z życiem nie uważał miłości jedynie za szal zmysłów, ale za poważny przewrót umysłowy. Nie znał życia, ale jako człowiek inteligentny i artysta wiedział, że go nie zna. I wiedział, że trzeba je znać. Słowa Guilloux'a wzbudzały w nim ciekawość.

— Jacyż to są Paryżanie, których wyróżniała?

— Na imię nie jest im legion, jakkolwiek ofaczała się często wojskowymi, ale Komedya Francuska, Szkoła Sztuk Pięknych, konserwatorium, Instytut. Wiek nie odgrywał roli; mimo to woli dzisiaj takiego trzydziestoletniego Genaza. Narzędziami jej woli byli w Paryżu tacy, jak mistrz lanceta Decahet, ten hulaj z Mercueil i ów młody kompozytor, którego pani pozwała (tu zwrócił się do hrabiny), Fryderyk Dugor. Zrujnowała go, wskutek czego chciał się zabić, a potem musiał przesiedzieć dwa lata w domu zdrowia dla odzyskania równowagi...

— Jest zatem zła? — rzekł Trevoux.

— Ach, zupełnie nie! — odparła Albina.

— Hrabina ma słuszość. Hilda nie jest tak zła, jak to twierdzą. Wyobraźcie sobie jednak państwo zniszczenie, jakiego zdoła dokonać w życiu artysty miłość takiej Hildy! Nie znając warunków materialnych życia, jak większość osób z arystokracji, nie troszczy się o źródła dochodów swoich wielbicieli. Uważa za rzecz zupełnie naturalną, że taki Fryderyk Dugor składa jej w podarunku perłę za trzydzieści tysięcy franków, która zachwycała się wraz z nim na ulicy de la Paix, lub wynajmuje dla niej pałac w Wenecyi. Zniszczyło go to zupełnie. Zrozumiała to później i żałowała... I zapewniono mnie, że od czasu tej smutnej historii obowiązkiem pani Lelievre jest poznać materialny stan wybrańca. Śmieszne to i wzruszające.

— Jeśli zdołała dowiedzieć się czegoś o dochodach Ramona Genaza, — rzekła, śmiejąc się Berta Lorande, — musi być bardzo przebiegła. (C. d. n.)

Numer Targowy „SZCZUTKA”

Ukaże się w dniu 6. września w nakładzie 30.000 egzemplarzy i poświęcony w całości jesiennym Targom Wschodnim we Lwowie, zawierać będzie prace pierwszorzędných mistrzów pióra i pędzla. Specjalny dział reklamy artystycznej wedle wzorów tygodników zagranicznych, będzie nowością, która wystawcom i przemysłowcom polskim da po raz pierwszy sposobność niecodziennej i skutecznej propagandy ich wytwórczości.

(d) Zatrute papierosy na usługach złodziei. Gerszon Degen, kupiec z Buczałów, pow. Rudki, przybywszy wczoraj do Lwowa, szedł ulicą Gródecką z dworca do miasta. W drodze przyłączył się doń jakiś osobnik, który począł z nim rozmawiać. Gdy Degen wydobyl tytonierkę, by skrócić papierosa, nieznajomy potraktował go gotowym. Po wypaleniu papierosa Degen uczuł zawrót głowy. W tej chwili nadszedł drugi osobnik i począł ich pytać, czy nie znaleźli pakietu z dolarami. Degen zaprzeczył, a nawet pokazał owemu jegomościowi swój portfel, że żadnych dolarów nie posiada. Następnie Degen udał się do jednego kupca, któremu miał zapłacić znacznie większą kwotę i tu, ku swemu przerażeniu skonstatował brak gotówki 120.000 mk. Jak te pieniądze z portfela zginęły, Degen sprawy sobie z tego zdać nie może, gdyż po wypaleniu papierosa był oszołomiony. Policja przypuszcza, iż osobnikami tymi byli dwaj sprytni złodzieje warszawscy, którzy przybyli na gościnne występy do Lwowa.

Abrahamczycy, uczestnicy bitwy pod Zadwórzem! Ogólne zebranie w sprawie odznaczeń odbędzie się 26 bm. (środa) w sali „Sokoła-Macierzy” o godz. 7 wiecz.

Kolonie wakacyjne T. O. M. Przyjazd kolonii leczniczej T. O. M. z Rymanowa (sezon I. chłopcy) nastąpi dnia 30 bm. o godz. 21. Przyjazd kolonii wypoczynkowej TOM. z Bolechowa, dnia 31 bm. o godz. 13.10. Rodzice wzgl. Opiekunowie zechcą jawnie się na Dworcu gł. celem odbioru dzieci. Wyjazd kolonii leczniczej TOM. do Rymanowa (sezon II. dziewczęta) nastąpi dnia 31 lipca o g. 23.55. Tegoż dnia o godz. 12 w południe zapoznanie się kolonistek z kierowniczką kolonii, ul. Wronowska 1-2.

Towarzystwo Bratniej Pomocy Studentów Politechniki lwowskiej urządza kursa przygotowawcze do egzaminu kwalifikacyjnego dla nowowstępujących na Politechnikę lwowską z następujących przedmiotów: geometria wykreślna, fizyka i przyrodznawstwo. Kursa rozpoczynają się dnia 1. września br. Zgłoszenia i bliższe informacje w lokalu Tow. Bratniej Pomocy, w godz. urzędowych codziennie od 6—7 wieczorem.

Tygodnik drobnych kupców i handlarzy. W tych dniach wyjdzie z pod prasy pierwszy numer tygodnika „Obrona”, centralnego organu drobnych kupców i handlarzy. Pismo wydają związki zawodowe drobnych handlarzy i straganiarzy, a mianowicie: „Stowarzyszenie Drobnych Kupców miasta Lwowa” i „I. Chrześcijańskie Stowarzyszenie Drobnych Handlarzy Działu Spożywczego Małopolski”. Redakcja i administracja mieści się w lokalu przy ul. Rutowskiego 1. 23.

Promocja p. Marii Hamelówny na doktora medycyny, odbyła się we Wiedniu, dnia 25. b. m. 5180

„WAWEL”

Spedycyjno-transportowa i handlowa Spółka akcyjna w Krakowie 5187

I. Zwyczaj. Walne Zgromadzenie

akcyonariuszów Spółki akcyjnej „Wawel”, Sped. transp. i handl. S. A. w Krakowie zwołane na poniedziałek 31. lipca 1922, nie odbędzie się w dniu tym. Następny termin Walnego Zgromadzenia zostanie ogłoszony w piśmie. RADA ZAWIADOWCZA.

Kardynałowie za zniesieniem celibatu.

MEMORYAL GRONA KARDYNAŁÓW WŁOSKICH DO PAPIEŻA.

Rzym, w lipcu.
Rzymska „Epoca” donosi, że grono kardynałów i biskupów oraz księży wystosowało do Papieża memorandum, w którym prosi go **uścinnie o zniesienie celibatu.**

„Czystość życia, ten najwyższy cel Kościoła — powiada memorandum — osiąga się

jedynie przez wolny rozwój ludzkiej natury, nie zaś przez jej krepbowanie i stwarzanie **praw wprost naturze przeciwnych.**

Duchowieństwo walczy zapamiętale przeciw temu gorszemu od śmierci stanowi rzeczy i prosi Papieża, aby mu dopomógł do wyjścia z tego okrutnego stanu.

MINIATURY.

U fryzjera.

W niedzielę popołudniu zauważyłem, że mam szczerć na brodzie. Krótko mówiąc, zapomniałem pójść się ogolić. A tu wieczorem randka z dziewczyną. Co robić?

Ktoś mi poradził, że mimo niedzieli znaleźć na Żółkiewskim niejedną golibrodziarnię otwartą. I faktycznie znalazłem. Pryncypał, stary, trochę głuchy żyd, zdał golenie na swego pomocnika. Ten nacierał mi burzownikami podbrodzie przez 20 minut. Ano (myślę sobie) pewnie brzytwa tępa i chce mi szczerć dobrze rozmiękczyć

Gdy mnie już począł skrobać, widzę za sobą w lustrze pryncypała, który na glinianej misce rekami coś lepkiego zagniata.

— Co on tak fabrykuje? — pytam półgębkiem pomocnika.

— Un robi różne kremy na wyładnieni, albo na to, coby włosy rosły, albo żeby i wypadły. Pryncypał jest do tego bardzo mądry człowiek.

Patrząc na to zagniatanie kremu, pomyślałem sobie, że niepozwoiliłbym tym fabrykatom ani ogona mojemu psu maść. Tymczasem żyd załatwił się z kremem i począł na stole rozkładać serwetki, służące do obcierania twarzy po wygolaniu. Potem pryskał na nie z ust wodą, przyczem i z nosa na serwetkę mu niejedno kapło.

— Co on wyprawia?

— Un odświża serwetki. U nas każdy goszcz musi dostać czyste serwetki do obtarcia.

Niebawem pryncypał załatwił się z odświeżaniem serwetek, ułożył je na krzeselku, siał na nie i począł się miarowo kiwać na obie strony.

— A to znowu co?

— Un prasuje serwetki. U nas musi być taki porządek, że każdy goszcz dostaje świeże i wprasowane serwetki. Pan dobrodziej bedzi laskaw dać mi trynggeld za to, co u nas są takie porządki.

Nie wiem, pod czyim adresem zwrócić to opowiadanie, ale zdaje mi się, że tu policja i fizykai miałyby wdzięczne pole do interwencji.

Br.

„Szef kolportażu” bolszewickiego.

Za kolportowanie druków komunistycznych policja aresztowała w Lublinie Blindera Pinkwasa.

Aresztowany stał na czele organizacji kolportażowej, obejmującej swą działalnością cały Wołyń.

Zgon zasłużonego dyplomaty-publicyisty.

(p.) Z Monachium nadeszła wiadomość o zgonie generalnego konsula polskiego Sp. Ludwika Włodka. Zmarły, który od dwóch lat pozostawał na stanowisku konsula generalnego Rzeczypospolitej w Monachium, od dwóch miesięcy z górą obłożnie zapadł był na zdrowiu i po długim pasowaniu się ze śmiercią, uległ po dokonanej operacji.

Sp. Ludwik Włodek pracował przez lat kilkanaście jako publicysta, należąc do składu redakcyj Biblioteki Warszawskiej, Tygodnika Ilustrowanego i w. in. Owocem jego podróży po Ameryce i Europie było kilka tomów, drukowanych w Bibliotece dzieł wyborowych. Gdy nadeszły, pełne nadziei dla narodu naszego, czasy wielkiej wojny, Sp. Ludwik Włodek odrazu został powołany przez kierownicze organy naszych wysiłków politycznych, na stanowiska najbardziej odpowiedzialnego jego ruchliwej natury oraz znajomości stosunków w Europie. Na takiej też placówce śmierć go zaszkodziła.

ODZNACZENIE KORFANTEGO.

Katowice, 25. lipca.

Gen. Szeptycki za pośrednictwem swego adjutanta rotm. Pusłowskiego przesłał p. Korfantemu Krzyż Walecznych wraz z pismem następującem:

„Do pana posła Wojciecha Korfantego. Mam zaszczyt wręczyć panu Krzyż Walecznych z 4-ma okuciami, nadany panu za chlubne „Dzieło Śląska”, przesłany panu przez ministra spraw wojskowych gen. Sosnkowskiego. Przy tej sposobności proszę pana przyjąć odemnie najżywsze podziękowanie oraz najszersze życzenia z powodu tak zasłużonego wojskowego odznaczenia. — (Podpisano) gen. Szeptycki.” (PAT.)

NIEZADOWOLENIE PRASY LEWICOWEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 26. lipca.

(m) Prasa warszawska z obozu lewicowego, omawiając nadanie przez min. Sosnkowskiego orderu p. Korfantemu, stwierdza, że akt ten posiada w danym momencie charakter manifestacji politycznej.

„Przegląd Wieczorny” zarzuca min. Sosnkowskiemu **przekroczenie przysługujących mu praw**, gdyż jako minister rządu znajdujący się w dymisji nie ma prawa udzielania podobnych odznaczeń.

MANDAT NAD PALESTYNĄ.

Londyn, 25. lipca.

Rada Ligi Narodów ukończyła obecnie sesję przyczem mandaty nad Palestyną i Syryą zostały definitywnie zatwierdzone. (PAT.)

Czas odnowić przedpłatę!

Bawaryja przeciw republice niemieckiej.

RZĄD BAWARSKI NIE UZNAŁ USTAWY O OCHRONIE REPUBLIKI.

Wiedeń, 25 lipca.

„N. Fr. Presse“ donosi z Monachium pod datą wczorajszą, że większość gabinetu bawarskiego przyłączyła się do uchwały bawarskiej partii ludowej.

Rząd wydał rozporządzenie, które wprowadziło w życie prawo materyjalne ogólnej ustawy o ochronie republiki, lecz wykonanie ustawy przesługuje bawarskiemu sądownictwu i w ten sposób wyłącza organy rządowej Rzeszy i trybunał państwa.

Również kryminalna policja Rzeszy, która ma rozciągnąć swoją działalność bez względu na granice państw związkowych, nie została uznana przez Bawaryę. (PAT.)

NAJCIEŻSZE PRZESILENIE RZESZY.

Berlin, 25. lipca.

Rząd bawarski przed ogłoszeniem swego rozporządzenia nie poczynił rządowi Rzeszy żadnych doniesień. Dopiero wczoraj przedstawiciel Bawaryi zjawił się u kanclerza Rzeszy i przedłożył mu treść rozporządzenia.

We wtorek zbierze się gabinet Rzeszy na naradę nad stroną prawną rozporządzenia bawarskiego. Wskutek postąpienia rządu bawarskiego, które szeregi polityków nazwało „rewolucyjnym“, wytworzyła się nader poważna sy-

tuacja. Uważają ją za najcięższe przesilenie, jakie dotychczas przechodziła Rzesza. Podnoszą, że rząd Rzeszy stoi w przededniu decyzji o nader doniosłym znaczeniu.

Przypuszczają, że parlament przerwie ferie i zbierze się na obrady. (PAT.)

NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE REICHSTAGU.

Paryż, 25. lipca.

Z Berlina donoszą, że dziś zbierze się parlament, celem obradowania nad sytuacją wytworzoną przez stanowisko rządu bawarskiego. (PAT.)

BAWARYJA POD KURATELA.

Berlin, 25. lipca.

Rząd Rzeszy zamierza wystąpić stanowczo przeciw Bawaryi i przeprowadzić ustawę ochrony republiki na podstawie uprawnień prezydenta Rzeszy, to jest w drodze ustanowienia komisarza rządowego dla Bawaryi z równoczesnym rozwiązaniem obecnego rządu bawarskiego. (AW.)

„MONARCHIA POŁUDNIOWO-NIEMIECKA“.

Berlin, 25. lipca.

„Vossische Ztg.“ donosi, że w Bawaryi rozwija się agitację pruscy monarchiści, którzy dążą do przyłączenia Salzburga, Tyrolu, Wirtembergii, Hesji i obszarów reńskich do Bawaryi, dla utworzenia monarchii pod berłem Wittelsbachów. (AW.)

TELEGRAMY.

NOWY KANDYDAT NA PREMIERA WŁOSKIEGO.

Rzym, 25. lipca.

Orlando i de Nicola wskazali królowi na Bonomi'ego jako osobistość najbardziej odpowiedzialną do stworzenia rządu.

Wobec nowej sytuacji rozpoczął król dzisiaj na nowo badanie opinii stronnictw. (PAT.)

Rzym, 25. lipca.

Król przyjął na audyencyę prezydenta senatu, a następnie Bonomi'ego. (PAT.)

BOLSZEWICKIE WYROKI.

Berlin, 25. lipca.

Moskiewski trybunał rewolucyjny wydał w ostatnich dniach szereg wyroków śmierci. Skazano na śmierć przywódców powstania donieckiego Abramowa i Uwarowa. Również Reczyński, członek antysowieckiej organizacji Sawinkowa i arcybiskup Anatol skazani zostali na rozstrzelanie za propagandę antypaństwową.

POMOC WATYKANU DLA DZIECI ROSYJ.

Rzym, 25. lipca.

W środę 26 bm. wyjeżdża z Bari misja watykańska niesienia pomocy głodnym w Rosyi. Papież asygnował dla głodnych 2 miliony lirów.

Paczki żywnościowe rozdawane przez misję opatrzone będą wizerunkiem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy i będą miały naokoło napis: „Zbawicielu świata zbaw Rosyę! Papież rzymski dzieciom rosyjskim“. (PAT.)

Okrutne morderstwo seksualne.

Wiedeń, w lipcu.

Pisma donoszą, że onegdaj znaleziono koło Preszburga zwłoki kobiety 18-letniej, zalaną krwią. Na zwłokach odkryto 12 ran kłutych, z których 8 było śmiertelnych.

Zwłoki rozpoznała właścicielka pewnej oberży w Preszburgu, jako zwłoki swej służącej, która krytycznego dnia wyszła popołudniu i na noc nie powróciła do domu.

O zbrodnię podejrzany jest kelner z tej samej oberży, który także krytycznego dnia wychodził popołudniu.

Niezwykła ilość ran kłutych każe przypuszczać, że ma się tu do czynienia z morderstwem seksualnym.

Krótkie wiadomości.

Anglia zarzuca gazy trujące. Llyod George oświadczył w Izbie gmin, że Wielka Brytania przestała wyrabiać gazy trujące dla celów wojskowych. Od czasu zawieszenia broni wyrabia się gazy trujące tylko dla celów badań naukowych. (PAT.)

Plan finansowy Austrii. Rada narodowa uchwaliła w trzecim czytaniu plan finansowy oraz ustawę o redukcji urzędników. (PAT.)

W państwie „robotniczym“. Robotnicy fabryk moskiewskich ogłosili jednodniowy strajk, żądając wypłat wynagrodzenia. (PAT.)

Sowiecka loteryja. Centralny Komitet Pomocy WCIK. postanowił zorganizować loteryję dla powiększenia funduszy. Ma być wypuszczonych 3000 biletów po pół miliona rubli. (PAT.)

Dwa listy córki Mikołaja Mikołajewicza.

„ZEWSZĄD CZYHAJĄ NA MNIE ROZBESTWIONE ZWIERZĘTA.

Warszawa, 25. lipca.

W jednym z pism warszawskich czytamy:

Na dworcu w Zdobunowie z pociągu, przybyłego z końcowej stacji ukraińskiej Szeptówka, wysiadł pewien uchodźca i zameldował władzom, że udało mu się przewieźć otrzymane jeszcze w marcu dwa listy Teodory, córki wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza. Teodora przebywa dotąd w Rosyi. Jeden z listów pisany jest do króla angielskiego, drugi do wielkiego księcia. Obydwa te listy wysłano do naszych władz ministerjalnych.

W dosłownym tłumaczeniu brzmią one tak:

„Do Jego Królewskiej Mości Króla Anglii Jerzego.

Blagam Waszą Królewską Mość o wydanie zarządzeń celem odszukania ojca mego Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza i przesłanie do niego mego listu.

Przestałam właściwie już żyć. Wciąż jestem w niebezpieczeństwie, wciąż mnie prześladowają.

Blagam raz jeszcze Waszą Królewską Mość o przerwaniu mych męczarni. Ratuj, Królu!

Dorsti.“

List do ojca, wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza:

„Ojcie, Ojcie! Mój drogi, szalenie kochany!

Na poczówce.

W imieniu wielu zwracam się z prośbą o poruszenie sprawy tramwaju na Zamarstynowie. Do rozpadnięcia się Austrii korzystaliśmy wszyscy z tramwaju, który dojeżdżał do rogatki. Dziś, gdy dla braku mieszkań tyle inteligencji mieszka na Zamarstynowie, tyle dzieci uczęszcza do szkół miejskich, brak tramwaju daje się dotkliwie odczuć.

Naigrozej rano, gdy dzieci spieszą do szkoły. Tramwaj H. G. jest zwyczajnie tak przepelniony, że biedne dzieci nie mogą się docisnąć do tramwaju, mimo posiadania karty muszą pieszo spleść do szkoły, drąc baciłki, które teraz są utrapieniem dla biednej inteligencji.

Mamy nadzieję, że gdy ta sprawa będzie poruszona w tak poczytnym piśmie, ojcowie miasta zlitują się nad nieszczęśliwymi mieszkańcami Zamarstynowa i przywrócą ruch tramwajowy do rogatki.

Z. T.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

We środę 26. lipca o godz. 7'30 „Sybilla“ operetka w 3 aktach Jacobiego w tłumaczeniu Andrzeja Własta.

We czwartek 27. lipca o godz. 7'30 „Sybilla“ operetka w 3 aktach Jacobiego w tłumaczeniu Andrzeja Własta.

W piątek 28. lipca o godz. 7'30 „Sybilla“ operetka w 3 aktach Jacobiego w tłumaczeniu Andrzeja Własta.

TEATR MAŁY.

We środę 26. lipca o godz. 7'30 „Sprawa Kaisera“ farsa w 3 aktach Starka i Eislera.

We czwartek 27. lipca o godz. 7'30 „Sprawa Kaisera“ farsa w 3 aktach Starka i Eislera.

W piątek 28. lipca o godz. 7'30 „Sprawa Kaisera“ farsa w 3 aktach Starka i Eislera.

Cyrk Ciniselli, Lwów, pl. Bema. Fenomenalne produkcje słynnej na cały świat grupy akrobatów „RAYTONS“. Tre ura koni pod osob. kier. dyr. Ciniselli go. BIM-BOM w nowych własnych kreacjach. Znamięty imitator operowej śpiewaczki. Wspaniała pantomina baletowa w haremie. Śmiała, urocza woltjerka na nieosiodłanym koniu i wiele, wiele innych atrakcyj cyrkowych w zdumienie i podziw wprowadzających każdego widza. 6464

Gdzie jesteś? Co się z Tobą dzieje? Tak długo już szukam Ciebie. Całe dni i noce płaczę. Ojcie, ratuj mnie!

Wciąż znajduję się w niebezpieczeństwie. Ze wszystkich stron czyhają na mnie rozbestwione zwierzęta.

Co chwila muszę się chronić. Dzisiaj jestem tu, a jutro tam. Przeżywam straszne momenty. Już brak mi sił.

Ojcie, słoncie Ty moje, ratuj! Przerwij moje okropne tułactwo! Znajdź sposób wyrwania mnie z tego piekła! Usłysz moje jęki.

Twoja córka Dorsti.“

P. S. Ojcie, pozwól mi wziąć ze sobą mniszkę. Ona mi już tyle razy uratowała życie. Jest moją matką i karmicielką. Cierpiała okropne prześladowania za mnie.

Dorsti.“

W końcu znajduje się dokładny opis miejscowości, gdzie przebywa córka Mikołaja Mikołajewicza.

Oczywiście nie podaliśmy tych szczegółów, gdyż ujawnienie ich pociągnęłoby za sobą niechczone zamordowanie przez bolszewików córki wielkiego księcia.

W. ks. Mikołaj Mikołajewicz, b. głównodowodzący armii rosyjskiej, przebywać ma obecnie we Włoszech

Biednemu wiatr w oczy wieje.

TRAGEDYA RODZINNA BIEDAKA, KTÓREMU ODMÓWIŁ POMOCY BRAT-MILIONER.

Londyn, w lipcu.

(c) Przed sądem londyńskim stanął w charakterze oskarżonego 32-letni Trevor Dunbor, urzędnik asekuracyjny.

Jego tragedia jest istotnie niecodzienna. Do niedawna żył szczęśliwie u boku swej żony i trojga ślicznych dzieci. Lecz pewnego dnia wkradło się do domu nieszczęście. Najstarszy chłopczyk zachorował na zakaźną chorobę i wszelki ratunek okazał się spóźniony. Gdy chłopiec dogorywał, zaczął znów niedomagac młodszy synek. I tak w je dnym tygodniu pochowali nieszczęśliwi rodzice dwoje najdroższych istot.

Została im jeszcze tylko 5-letnia dziewczynka, która jedyna pociecha i nadzieja. Po roku rozchorowała się nagle i ona, a zawezwany lekarz stwierdził silną anemię i kazał wyjechać z dzieckiem niezwłocznie nad morze. Ojciec był w rozpacz. Skąd miał wziąć pieniądze na kosztowną kurację, skoro ciężką pracą ledwie zarobił na życie? W nie doł swęj sięgnął do kasy, nad którą powierzona miała pieczę, pocieszając się nadzieją, że zanim rzecz się wyda, będzie mógł wrócić pieniądze. Tymczasem — że to zły los zawsze ściga nie-

szczęśliwego — na drugi dzień odbyła się rewizja kasy.

Chcąc uratować honor, udał się Dunbor po pomoc do brata swego, dyrektora wielkiego banku, człowieka bogatego. Ten jednak oświadczył mu zimno, że nie chce mieć żadnych stosunków ze złodziejem i wskazał mu drzwi.

Gdy Dunbor wrócił do domu i opowiedział całe swe nieszczęście żonie, biedna kobieta tak się przejęła rozpaczą męża, że rzuciła się z 4 piętra na bruk, ponosząc śmierć na miejscu.

Wkrótce potem sprawa nieszczęśliwego człowieka znalazła się na wokandzie. W czasie rozprawy towarzyszyło oskarżonemu ogólne współczucie. Złamany „złoczyńca“ przedstawiał istny obraz rozpacz. To też wyrok wydano bardzo łagodny i nieszczęśliwy opuści wkrótce mury więzienia.

W chwili, gdy wezwany na świadka brat oskarżonego opuszczał gmach sądowy, poruszony do żywego tłum obstał jego automobil i chciał go zynchować. Z trudem tylko udało się policjantom umożliwić mu wydostanie się z opresji.

Przez telefon był świadkiem zabójstwa.

NARZECZONA ZABIJA WIAROŁOMNE GO, POCZEM POPEŁNIA SAMOBÓJSTWO.

Paryż, w lipcu.

Listy francuskie donoszą o bardzo ciekawym wypadku, jaki wydarzył się w Paryżu. Oto urzędnik policyjny mający nocną służbę w Saint Cloud, zaalarmowany został około północy dzwonkiem telefonu. Przyłożył słuchawkę do uszu i usłyszał głos męski, który mówił:

„Proszę tu zaraz przyjść, i zabrać moją żonę, nim mnie zabije“. Urzędnik chciał właśnie zapytać o adres, ale usłyszał tylko głos kobiety: „Powleś natychmiast słuchawkę, bo inaczej cię zastrzelę!“ Zaraz potem usłyszał przez telefon huk wystrzałów.

Zapytawszy w urzędzie telefonicznym o

numer wołającego, dowiedział się, że był połączony z pokojem służbowym naczelnika stacji w Saint Cloud.

Wsiadł więc natychmiast na rower i pojechał na stację w Saint Cloud, zastał jednak pokój służbowy naczelnika zamknięty. Po wyważeniu drzwi znalazł zwłokę naczelnika stacji leżącą tuż obok telefonu, a opodal młodą kobietę z raną postrzałową w głowie, dzierzącą jeszcze rewolwer w rękę.

Jak wykazało śledztwo, była to narzeczona naczelnika stacji. Julia Blanchard, która w tak tragiczny sposób pomściła zerwanie z nią. Julia Blanchard zmarła w drodze do szpitala

Wizyta „bociana“ w aeroplanie.

CHŁOPIEC, KTÓRY PRZYSZEDŁ NA ŚWIAT 6.000 STÓP NAD ZIEMIĄ.

Neapol, w lipcu.

Pani Georges Brayer jest pierwszą kobietą, której bocian złożył wizytę wysoko w przestworzu, gdy się znajdowała 6.000 stóp nad ziemią.

Pani ta bawiła na lotnisku w południowych Włoszech. Pewnego dnia poczuła nagle pierwsze symptomy, zapowiadające wizytę bociana.

Natychmiast najęła aeroplan i kazała się zawieźć do Neapolu. Ale bocian ją doścignął.

gdyż w wysokości 6.000 stóp nad morzem Śródziemnym przyszło na świat dziecko. Pilot natychmiast zaczął się opuszczać i wylądował przed jednym z hoteli, gdzie tak dziecku, jak i matce, udzielono pierwszej pomocy.

Dziecko jest płci męskiej i dostanie imię Guynemeyera na pamiątkę sławnego lotnika francuskiego, który się bardzo odznaczył w czasie wojny. Matce podarowano na pamiątkę aeroplan, w którym powiła dziecko.

Walka człowieka z tygrysem.

Londyn, w lipcu.

Korespondent „Daily Express“ z Capetown donosi: Okręg Doornhock w Afryce, południ. od dłuższego czasu już niepokoił ogromny tygrys. W końcu zebrała się grupa tamtejszych farmerów i wybrała się na niego na polowanie.

Jeden z myśliwych odłączył się od grupy i szedł w pewnym od niej oddaleniu wzdłuż łożyska jakiejś wyschniętej rzeczki, gdy nagle wypadł z krzaków tygrys i powalił go na ziemię. Obdarzony jednak olbrzymią siłą farmer, chwycił zwierzę oboma rękami za szyję i zaczął je dusić, wołając równocześnie o pomoc. Przybiegli na miejsce na skutek tych wołań inni farmerzy i jeden z nich celnym strzałem pozbawił bestię życia. — Farmer jednak napadnięty przez tygrysa odniósł bardzo ciężkie rany i nazajutrz zakończył życie.

Express powietrzny.

(Do ryciny na pierwszej stronie).

(d) Połączyć szybkość samolotu z bezpieczeństwem kolei żelaznej, oto szczyt ambicyi francuskiego inżyniera Franciszka Laur, twórcy projektu powietrznego expressu, którego podobiznę podajemy na pierwszej stronie.

Express powietrzny inżyniera Laur opiera się po prostu na jednej jedynej szynie i osiągnąć ma szybkość 250 kilometrów na godzinę. Wedle projektu tego przestrzeń z Brukseli do Paryża można by w ten sposób przebyć w trzech kwadransach.

Na rycinie widzimy taki pociąg w ruchu, oraz most, zawieszony nad ziemią na wysokości czterech metrów i podtrzymywany przez filary, szeroki na sześć metrów. Podróżni z takiego pociągu oglądają w drodze miasta, leżące u ich stóp. Express powietrzny podobno ma być o wiele pewniejszym środkiem lokomocyi, aniżeli zwykła kolej. Instalacja cała miałaby być mniej kosztowna,

wynosiłaby tylko 600.000 franków, zamiast trzy miliony na kilometr, gdyż oszczędzono by budowy tuneli, mostów i t.d.

Jeśli pierwsza próba jazdy takim expressem powiedzie się, to w najbliższej przyszłości zbudowaną zostanie dla tego expressu linia pomiędzy Paryżem a Saint-Germain.

5. sierpnia

będziemy zmuszeni wstrzymać dalszą dostawę, względnie wysyłkę gazet tym

P. T. Prenumeratorom

którzy do tego dnia nie wpłacą prenumeraty za sierpień wraz z ewentualną zaległością.

Ceny prenumeraty podane są w nagłówku.

Zwracamy uwagę na to, że wypłata kwot wpłaconych na czeki P. K. O. i przekazy następuje zazwyczaj dopiero po upływie całego tygodnia, wobec czego wskazanem jest — dla uniknięcia przerwy w dostawie gazety — jak najrychlejsze wpłacenie prenumeraty.

Wydawnictwo „Gazety Porannej“.

Ekonomista. WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

—o—
WOLNY WYWÓZ WĘGLA.

Obwieszczeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12. lipca b. r. został skreślony z listy towarów zakazanych do wywozu węgiel kamienny brunatny, torfowy i drzewny, cegiełki węglowe (brykiety, koks i torf).

TARGI I WYSTAWY ZAGRANICZNE.

III-ci międzynarodowy Targ w Libercu odbędzie się w czasie od 12. do 20. sierpnia b. r. — Rozsprzedażą legitymacyi targowych trudni się m. i. firma Schenker i Ska, Lwów, Trzeciego Maja 5. — Uczestnicy Targów korzystają z 33 procentowej niżki, na kolejach czeskosłowackich i 75 procentowej niżki opłat za wizy paszportowe.

Międzynarodowy Targ wzorów towarowych w Pradze odbędzie się od 3. do 10. września b. r. Zwiedzający korzystają z analogicznych ulg, jak uczestnicy Targu w Libercu. — Bliższych informacji udziela Konsulat Republiki czesko-słowackiej we Lwowie, ulica Trzeciego Maja 2.

ORGANIZACYA PRZEMYSŁOWCÓW W RUMUNII.

Związek rumuńskich fabrykantów i przemysłowców (Asociația Fabricanților și Industriștilor din România), jedyna organizacja przemysłowa w Rumunii, zwrócił się w osobie swego prezesa, p. S. I. Sokołowskiego, z prośbą o ułatwienie nawiązania stosunków z polskimi organizacjami gospodarczymi, uważając chwilę obecną za najbardziej dogodną dla zbliżenia pokrewnych organizacjami obu państw w celu osiągnięcia obodólnych korzyści.

Adres Związku Rumuńskiego: Asociația Fabricanților și Industriștilor din România, Bukareszt, Chisinau str. Nr. 33. Adres telegr. „Chisinau Asociația“

WYDAWNICTWO AMERYKAŃSKO-POLSKIEJ IZBY HANDLOWEJ.

Amerykańsko - polska Izba handlowa w Nowym Jorku wydaje czasopismo „Poland“ w języku angielskim. Czasopismo to jest poświęcone stosunkom handlowym polsko-amerykańskim. Ze względu na to, że czasopismo to rozchodzi się w 4000 egzemplarzy, byłoby wskazaniem, aby firmy polskie umieszczały w niem swe ogłoszenia. Bliższych informacji co do cen ogłoszeń zasięgnąć można w Oddziale ruchu handlowego Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

WSPÓLPRACA TARGÓW ZAGRANICZNYCH Z TARGAMI WSCHODNIMI.

Na jarmark w Libercu (Reichenberg), który odbędzie się od 12. do 20. sierpnia, otrzymały Targi Wschodnie osobną koję reklamową. W koji tej, która znajduje się obok koji Targów praskiego i barcelońskiego, będą wystawione i rozdawane wszelkie wydawnictwa reklamowe Targów Wschodnich, co przyczyni się niewątpliwie do spopularyzowania naszych Targów wśród zagranicznych sfer kupieckich, odwiedzających licznie Liberec, zwłaszcza z Czech, Niemiec, Austrii i państw bałkańskich.

PRZEMYSŁ FRANCUSKI NA II. TARGACH WSCHODNICH.

Codzienna fachowa prasa francuska okazuje żywe zainteresowanie zbliżającymi się II Targami Wschodnimi, w których tego roku wezmą gremialny udział przemysłowcy francuscy, zorganizowani w osobną sekcję przy polsko - francuskiej Izbie handlowej w Paryżu. Ostatnio „Libre Parole“ oraz „Union de Syndicats Francaises“ ogłosiły dłuższe notatki, wskazujące na doniosłość II. Targów dla handlu francuskiego i podające szczegółowo warunki wysyłki i udziału.

DZIAŁ NASIENNY NA II TARGACH WSCHODNICH.

Wszelkie ziemiopłody a specjalnie nasiona mają być wystawione na tegorocznych Targach Wschodnich łącznie w budynku krytym tak, żeby dział ten przedstawiał się jednolicie i obrazował korzystnie produkcję nasienną naszego kraju. Wszelkie informacje dotyczące udziału hodowców i producentów oraz instytucji handlowych pragnących wziąć udział w charakterze wystawców nasion na tegorocznych Targach Wschodnich, udziela sekcja nasiennea Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie, która objęła kierownictwo działu nasiennego na tegorocznych Targach Wschodnich.

Kursa giełdy lwowskiej. Waluta markowa.

Lwów, 25. lipca.

Akcje bankowe na notę łączną stopowa bieżąca

Table with columns for bank names (Bank krajowy, Bank handlowy, etc.), denominations, and exchange rates.

Obiady za 100 marek (zawieszki bieżące)

Table with columns for restaurant names (Kawarn. Banka kraj. 4i, etc.), denominations, and exchange rates.

Listy zastawne za sto marek (zawieszki bieżące)

Table with columns for bank names (Banku Małopolskiego, Banku hip. gal., etc.), denominations, and exchange rates.

Akcje Towarz. handlowych i przemysłowych

Table with columns for company names (Tow. akc. brow. i woz., Tow. akc. Chodorów, etc.), denominations, and exchange rates.

Wagi

Table with columns for currency types (Ruble saskie, Karbowanice, etc.), denominations, and exchange rates.

Dewizy

Table with columns for city names (Na Londynie, Paryż, Zurych, etc.), denominations, and exchange rates.

VII Rata bankowa

Stopa eskontowa P. K. K. P. 7 prc.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, 25. lipca.

W akcjach przemysłowych ruch ożywiony, najbardziej poszukiwane Chodorowskie, płacono przeważnie po 3775, pod koniec mała transakcja po 3750, w Krakowie 3600 do 3700. Parowozy, które przejściowo płacono po 1300, ustaliły się przy kursie 1275, w Krakowie 1175. Polska Nafta początkowo 1850, pod koniec 1825, w Krakowie 1850 do 1865. Rakszawa awansowała na 3775, a pod koniec na 3800. Pezety płacono 950, Oikosa z 6900 podskoczyły na 6975, a pod koniec obniżyły się na 6950. Po długim czasie większe obroty w napie-

rach lokacyjnych — kupowano listy zastawne 4½ Banku Hipotecznego po 106, 4½ Banku Krajowego po 102½ i 4-prc. Banku Krajowego po 101, t. j. w ramach dotychczasowych notowań.

Dewizy utrzymały się przy wczorajszych wysokich notowaniach.

Londyn początkowo 26100, pod koniec 2600, w Warszawie 26250 do 26300.

Berlin wahał się pomiędzy 12 a 12.10, końcowy kurs 12, w Krakowie 12 do 12.10, w Warszawie 11.90 do 11.97½.

Wiedeń 19 do 19.25, w Krakowie 18.50 do 18.75, w Warszawie 18.50 do 19.25.

Praga 128.50, w Krakowie 129.85 do 130, w Warszawie 128.50 do 129.

Paryż 494, w Warszawie 498 do 505.

Bruksela 463, Budapeszt słabszy, początkowo 4.15 pod koniec 4.30.

Marki niemieckie 12 do 12.05, w Warszawie 11.95. Korony czeskie efektywne 128.

Tendencja w akcjach zwykła, w dewizach utrzymana, usposobienie bardzo ożywione.

Z NIEOFICJALNEJ GIEŁDY LWOWSKIEJ.

Lwów, 26. lipca.

Wczoraj przez cały dzień tendencja na dolary chwiejnie zniżkowa, ceny zmieniły się o 20 do 50 punktów, wieczorem zaś końcowy kurs dolarów zniżył się o 50 punktów. Marki niemieckie przez cały dzień zmieniły się o 20 do 30 punktów.

Dolary St. Zjedn. 5370-5880, 1 i 2-ki 5770 do 5780, dolary kanad. 5730-5640, marki niemieckie 12.10-12.15, setki 11.80-12.00, drobne 11.50 do 11.80, jeje 32-34.50, drobne 31-32.00, kor. czeskie 128 do 135, drobne 125 do 128, austr. tys. now. em. 600-650, austr. tys. star. em. 1600 do 1650, setki now. em. 60 do 70, setki st. em. 160 do 165, 50-kor. 35 do 45, 20-kor. 22 do 26, 10-kor. 12 do 13, 1 i 2-ki 0.40 do 0.50, austr. stempl. 22 do 24, austr. przekazy 20 do 20½, ruble 500-ki 1.50 do 1.70, 100-ki 150 do 170, 25-ki 145 do 160, 10-ki 130 do 140, reszta drobnych 0.70 do 0.80, dumskie 1000-ki 25 do 32, 250-ki 15 do 22, karbowanice 1 do 2.80, hrywny 4, franki franc. 470 do 490, funty szterl. 24.800 do 25.200, franki szwajc. 1000 do 1050.

Złoto: 20-kor. 22.000 do 22.200, 20-frank. 21.000 do 21.300, 20-mark. 24.000 do 24.500, funty szterl. 21.800 do 22.200, 10-rubl. 27.000 do 28.100, dolary 5500 do 5550.

Srebro: korony 450 do 455, 5-kor. 2300 do 2330, floreny 1180 do 1200, ruble 1960 do 1980, kopiejki 960 do 980, dolary amer. 4800 do 4850, połówki i ćwiartki 4600 do 4650, dolary kanad. 4600 do 4650, drobne 4400 do 4450, jeje 442 do 443.

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Kraków, 25. lipca.

(PAT). Transakcje: Polskie Tow. Handlowe 650, Zieleniewski 4750, Cegielski 1850, Polska Nafta 1875, Fabryka Parowozów 1175, Krakus 3700.

Waluty. Transakcje: Marki niem. 12.10, korony austr. 0.18½, korony czeskosłow. 129.85.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 26. lipca.

(m) Na wczorajszej giełdzie warszawskiej dewizy kształtowały się nieco słabiej. Kursy, przy niewielkich obrotach powoli się cofały. Marka niemiecka dobiegła do 12. Korona austriacka natomiast podniosła się na 20, a następnie straciła pół punktu. Wogóle przebieg giełdy wczorajszej był bez barwy. Milionówka 1600

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

(PAT). Transakcje: 4-procentowa pożyczka premiowa 1600, 5-prc. listy zast. m. Warszawy 222.50, 4 i pół prc. list zast. Banku Kred. (rb.) 222.

Waluty i dewizy. Transakcje: Dolary St. Zjedn. 5850, marki niem. 11.95.

Czeki. Transakcje: Na Berlin 11.92, Gdańsk 11.92½, Londyn 26250, Nowy Jork 5922.50, Paryż 498, Szwajcaryja 1100, Wiedeń 18.50.

Akcje. Transakcje: Bank Handl. Warsz. 5400, Bank Kred. Warsz. 3600, Bank Zachodni 2725, Tow. akc. fabryki cukru 49400, Warsz. kop. węgla 7650, Lilpop, Rau i Löw. 4775, Ostrowieckie zakłady 8150, Modrzejów 4675, Rudzki i Ska 2775,

Starachowice 6425, Żyrardów 79000, J. Borkowski 1400, Bracia Jabikowscy 2075, Warsz. Tow. Transp. i Żegl. 1750.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 25. lipca.

(PAT). Kursa początkowe. Berlin 1.05, Holandia 204.75, Nowy Jork 525.75, Londyn 23.45, Paryż 44.40, Mediolan 24.45, Praga 11.70, Budapeszt 0.42, Zagrzeb 1.62, Warszawa 0.08½, Wiedeń 0.01 ¾, Austr. stempl. 0.02, Sofia 3.35.

Zurych, 25. lipca.

(PAT). Kursa końcowe. Berlin 1.05, Holandia 204.75, Nowy Jork 525.75, Londyn 23.32, Paryż 44.40, Mediolan 24.32, Kopenhaga 113, Chrystiania 88.25, Praga 11.60, Budapeszt 0.32, Zagrzeb 1.62½, Warszawa 0.08½, Wiedeń 0.01 ¾, Austr. stempl. 0.02.

KRONIKA SPORTOWA.

ZAWODY W PILCE NOŻNEJ.

We Lwowie: Czarni II—Hakoah Staniślawów) 3:0 (0:0).

Match o mistrzostwo kl. B. Trzecia bramka była setną bramką drużyny Czarni II.

W Łodzi: Union—Polonia (Warszawa) 3:3.

W Poznaniu: 58 p. p.—Warta 2:1.

Wynik sensacyjny. Warta po raz pierwszy pokonana przez miejscową drużynę.

Warta II—Wisła poznańska 4:0.

W Tarnopolu: 54 p. p.—Pogoń (Stryj) 0:3.

Gra była wogóle ładna i otwarta. Cornerów 5:4 dla 54 p. p. 1 bramkę Pogoń robi z karnego.

Kresy—Lechia (Lwów) 2:3 (0:2).

Lechia grała bardzo ambitnie, chcąc powetować poprzednią klęskę (3:1 dla Kresów). Zyskała 1 bramkę przez niepotrzebny wybieg bramkarza Kresów. — Obie drużyny zrobiły po 1 bance z karnego.

Sędziował dobrze p. Blaustein ze Lwowa.

—o—

We wczorajszych notatkach wskutek pomyłki telefonicznej wkradła się przykra omyłka, mianowicie w Krakowie wygrał Wawel, tak, że rezultat matchu jest: Wawel—Strzelec (Wjno) 6:1. Wynik nie spodziewany i przykry dla pierwszorzędnej drużyny wileńskiej.

Zawody w Pradze. Na mające się w początkach sierpnia odbyć w Pradze zawody 3 państw, (Polska, Jugosławia, Czechosłowacja) wyjeżdżają ze Lwowa lekkoatleci: pp. kpt. Baran Jan, Baran Józef, Cybulski, Kuchar Wocek, kpt. Sterba i Szydłowski. Wyjazd nastąpi 1. sierpnia.

KOMUNIKAT L. Z. O. P. N.

Komunikat z posiedzenia Komisji wakacyjnej Zarządu L. Z. O. P. N. z dnia 13. lipca 1922 r. I. Stwierdzono, że z powodu nieoddania aktów Wydziału Gier i Dyscypliny L. Z. O. P. N. przez p. J. Scheffnera — weryfikacja wszystkich gier o mistrzostwo jest na razie niemożliwa. Weryfikuje się zawody o mistrzostwo klasy „A” Czarni I. — Pogoń I. jako valc - over, odgwiżdżany przez sędziego, wyznaczonego przez Kol. Sędz. p. Schargla, dnia 12. lipca na boisku Towarzystwa Zabaw Ruchowych — i przyznaje się L. K. S. Pogoń 2 punkty i stosunek bramek 5:0, o czym tak że zawiadamia się telegraficznie P. Z. P. N. Następnie stwierdza się, że Zarząd L. Z. O. P. N. nie odnosił się do P. Z. P. N. z żadnym protestem od uchwał Wydziału Gier i Dyscypliny P. Z. P. N., tylko odniósł się w myśl uchwały, powziętej na posiedzeniu Zarządu dnia 24. maja, z prośbą o niemieszanie się do spraw czysto wewnętrznych. Sprawę odpowiedzi P. Z. P. N. w tej sprawie odstępuje się kompletnemu Zarządowi. P. Finkelstein podaje, że do dnia dzisiejszego nie odebrał a-gend Wydziału Gier i Dyscypliny od p. Scheffnera, ponieważ tenże robi trudności dla powodów formalnych. Poleca się p. Scheffnerowi najdalej do dnia 14. lipca b. r. oddać agen-

dy Wydziału Gier i Dyscypliny p. Finkelsteinowi z tem, że ten ostatni załawi zaległe i bieżące sprawy. Sekretarzowi honorowemu p. Adolfowi Zimmermannowi udziela się urlopu, jako zastępcę wyznaczono p. Finkelsteina.

II. W zastępstwie ustępującego Wydziału Gier i Dyscypliny Komisja wakacyjna Zarządu L. Z. O. P. N. powzięła następujące uchwały: 1) Zarządza się przerwę w rozgrywkach o mistrzostwo klasy „C” przez miesiąc sierpień. Kluby, chcące grać, mogą po obopólnym porozumieniu wnieść prośbę na 8 dni wcześniej o zatwierdzenie terminu. 2) Boisko P. K. S. „Polonia” w Przemyślu uznaje się za zdadne do rozgrywania na niem matchów o mistrzostwo klas „A” — „B” — „C”. 3) Zwalnia się L. K. S. „Odwet” od brania udziału w dalszych rozgrywkach o mistrzostwo klasy „C” z tem, że w mających się jeszcze odbyć spotkaniach przyznaje się po 2 punkty i 5:0 drużynom przeciwnym. 4) Na prośbę Z. K. S. „Hasmonea” zmniejsza się karę dyskwalifikacji gracza p. Adlera z 6 na 4 tygodni. 5) Karze się na przeciąg (od czasu ogłoszenia w „Przeglądzie Sportowym”): a) 4 tygodni gracza S. K. S. „Korona” p. Steuer-manna za niesportowe zachowanie się wobec sędziego na matchu L. K. S. „Pogoń II.” i S. K. S. „Korona” w Samborze; b) 4 tygodni gracza Z. K. S. „Jutrzenka” p. Rappaporta za brutalną grę; c) 2 miesięcy gracza L. K. S. „Odwet” p. Dyna za niesportowe zachowanie się i brutalną grę; d) 4 miesięcy gracza Z. T. G. S. „Dror” w Jarosławiu p. Zimera za niesportowe zachowanie się wobec sędziego. 6) Karze się Z. T. G. S. „Dror” w Jarosławiu kwota 10,000 mk. za nieutrzymywanie porządku na boisku. 7) Dyskwalifikuje się boisko „Targowica” w Jarosławiu na przeciąg 6 tygodni z zagrożeniem zupełnej dyskwalifikacji w razie dalszego braku porządków. 8) Weryfikuje się następujące zawody o mistrzostwo w klasie „A”: Pogoń — Rewera 8:0, Pogoń — Rewera 8:0, Pogoń — Polonia 9:0, Pogoń — Polonia 6:0, Pogoń — Lechia 5:1, Pogoń — Czarni 5:0; w klasie „B”: Kresy I. — Hakoach I. 1:1, Hakoach — Rewera II. 5:0, Hakoach — Kresy 5:5; w klasie „C”: Sparta — Jarosławia 5:0, Pogoń III. — Unia 8:0, Z. K. S. Złoczów — Sieniawa 4:3, Orzeł — Haschachar 4:1, Pogoń IV. — Strzelec 1:0, Czarni III. — Unia 6:0, Orleń — Strzelec 2:0, Czarni III. — Amatorzy 5:0, Jutrzenka — Unia 2:1, Hasmonea II. — Jutrzenka 2:1, Hasmonea III. — Odwet 2:0, Hasmonea II. — Czarni III. 1:4, Haschachar — Sparta 5:0, Z. T. G. S. Dror — Sparta 5:3, Z. T. G. S. Dror — Haschachar 1:1, Biali — Orleń 2:1, Robotniczy Klub Sportowy — Unia 5:0, za zejście z boiska Jutrzenka — Amatorzy 4:0, Jechuda — Sieniawa 3:0, Lechia III. — Pogoń IV. 5:0, Pogoń III. — Czarni III. 2:3, Amatorzy — Unia 1:1, Czarni IV. — Orleń 2:0, Pogoń II. (Stryj) — Hakoach 4:3, Hasmonea III. — Biali 1:1, Pogoń III. — Metal 5:1, Pogoń IV. — Hasmonea III. 4:0, Pogoń IV. — Odwet 2:1, Czarni IV. — Lechia III. 9:1, Hagibor — Orzeł 7:2, Orleń — Hasmonea II. 4:1, Jutrzenka — Metal 4:2, R. K. S. — Jutrzenka 2:1, Pogoń III. — Amatorzy 5:0, R. K. S. — Metal 4:1, Kresy II. — Sieniawa 4:1, R. K. S. Metal — Jutrzenka 3:2.

„M. A. F. C.” (drużyna technicka pierwszoklasowa z Budapesztu), rozegra z Czarnymi dwa matche footballowe w sobotę 29 i w niedzielę 30 b. m. na boisku T. Z. R. o godz. 5 po południu.

Lwowski Akademicki Klub Turystyczny urządza wycieczkę do Krakowa, Wieliczki, Częstochowy i Łodzi w dniach 4—8 sierpnia. Koszta wraz biletem kolej. wynoszą 15,000 mk. Zgłoszenia przyjmuje się do 30 lipca i udziela się bliższych informacji w lokalu Klubu, Leona Sapiehy 55 od godz. 5.30—7-mej.

LWOWSKI AKAD. KLUB TURYSTYCZNY urządza w dniach 30. i 31. lipca b. r. wycieczkę w Gorgany Wschodnie (zwiedzenie

Chomiaka, Syniaka, Jawornika, Jaremcza). Koszta wraz z biletem kolejowym wynoszą 2,500 mk. Zabrać ze sobą koc, żywność na 2 dni i kubek. Prowadzi p. Klowan R. Zbiórka w sobotę 29. lipca w restauracji II. kl. na dworcu głównym o godzinie 10 wieczorem. Odjazd o godzinie 11 wieczór. Powrót w wtorek 1. sierpnia o godzinie 6 rano. Zgłoszenia w tymcz. lokalu Klubu przy ulicy Leona Sapiehy 55 w godzinach od 5.30 do 7 w.

Zawody pływackie L. K. S. „Pogoń” odbędą się dnia 30. lipca br. o godz. 10 rano na stawie „Świtez”. — Zgłoszenia do zawodów w Sekretaryacie klubu, ul. Zybkiewicza 17, I p., od czwartku, 27. bm.) począwszy do soboty godz. 8 wiecz.

Program zawodów: 1) pływanie panienek do lat 16 na 30 m., 2) pływanie dla chłopców do lat 16 na 30 m., 3) pływanie dla pań na piersiach na 60 fm., na plecach 60 m., dowolne na 60 m., 4) pływanie panów na piersiach 200 m., na plecach 100 m. i 400

Zapowiadają się one dobrze, z powodu wielkiej ilości zgłaszających się. Celem zaznajomienia się pływaków zaprasza się miłośników tego sportu na zebranie, które odbędzie się w plątek dnia 28 bm. o godz. 8 rano na stawie Świtez. Nadto podaje się do wiadomości, że Zarząd stawu Świtez zmniejszył opłatę sezonową za korzystanie ze stawu dla członków L. K. S. Pogoń na 1000 mk. Bliższych informacji udziela się na stawie Świtez od piątku począwszy codziennie o godz. 8 rano. Termin zgłoszeń do zawodów upływa w sobotę o godz. 8-mej wieczorem. Zgłoszenia należy skierowywać do Sekretaryatu Klubu przy ul. Zybkiewicza 17 I. p.

OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

Do matury gimnazjalnej kursa jedno i dwuroczne. Ilość uczestników ograniczona. Fachowe siły i kierownictwo. Zgłoszenia codziennie. „Ecole Reforme” ul. Pańska 14. 6452

POSADY I PRACE

CERAMIK gruntownie obznajomiony praktycznie i teoretycznie z prowadzeniem, budową i odbudową cegieł, wapniarek etc. przyjmie posadę kierownika. — Praktyka kilkunastoletnia w kraju i zagranicą. — Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej” pod „CERAMIK”. 5173

Emeryt zdemobilizowany oficer lub t. p., za udzielenie pożyczki krótkoterminowej 2,000.000.— Mk. otrzyma posadę na której w krótkim czasie może się dorobić majątku. Zgłoszenia pod „Pożyczka” w biurze „EVO-LUTA”, Ossolińskich 11. 5134

Poszukuję fernala kawalera do koni. Wynagrodzenie: utrzymanie wraz z wiktem i Mkp. 9000.— miesięcznie. Zgłoszenia inż. Michał Parylek, Sw. Marka 6, Lw. w. 5153

Poszukuję podogrodnika do większego ogrodu warzywnego. Warunki bardzo przystępne. Zgłoszenia inż. M. Parylek Lwów, Sw. Marka 6. 5154

Poszukiwana kobieta do krów do dworu na bardzo korzystnych warunkach. Zgłoszenia: inż. M. Parylek, Lwów, Sw. Marka 6. 5155

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Rymanów-Zdrój. Pokoje z pensjonatem. Cena bardzo przystępna. Zgłoszenia M. Zmarzowa. Rymanów-Zdrój. 5178

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

M. STEINHAUS, Lwów, ul. Krasickich 18a, poleca ze składu walce pojedyncze i podwójne, oraz kamienie młyńskie do wszelkiego rodzaju mielenia. 5013

Modna nie noszona suknia wieczorowa czarna za 60,000 do sprzedania i nowy lis za 30,000. Św. Zofii 21, II. p. od 11-tej do 1-szej przed południem. 5124

Jedna maszyna do robienia dziurek Singera, jedna maszyna krawiecka, jedna maszyna do szycia kartonów dntem, jedna maszyna do podcinania podszew „Sohlenriesmaschine”, okazynie do sprzedania, ulica Ruska 6, dezorca wkaże. 5179

Przedziałnię Inu

przerabiającą centnar włókna dziennie przy sile 5 koni poleca
Fabryka maszyn Inż. W. Zórawski
 w arszawie, ul. ilcza 2. 6326

Motory ropne od 6 do 120 HP. Maszyny, młyńskie kamienie, transmisje, pasy, po cenach konkurencyjnych poleca „PILOT“, Lwów, Batorego 4. 3383

Do sprzedania większa ilość płótna szarego. — Zgłoszenia „Len Wschodni“ ul. Mickiewicza 10. 5172

Do sprzedania około 50 sztuk warsztatów stolarskich. Zgłoszenia ul. Szpitalna l. 86. 5171

Potrzebuję pożyczki do półtora miliona marek do dzierzawy folwarczku z rogatką we Lwowie na rok. Za procent będę dawał prowianty, a samotny pan lub pani może mieszkać na folwarku. Zgłoszenia do Administracji pod „1,500.000“. 5181

Kto udzieli pożyczki sympatycznej, dystyngowanej, inteligentnej Pani. — Zgłoszenia do Administracji pod „Wdzięczność“. 5168

Poszukujemy kilku udziałowców z kapitałem od pół miliona marek, celem założenia przedsiębiorstwa. — Zgłoszenia pod „Gospodarstwo“ do Administracji. 5175

Towarzystwa miłego na wyjazd nad morze, szuka sympatyczną pani. — Zgłoszenia do Administracji pod „Siesta“. 5169

Spółnika z kilkoma milionami przyjmę do intratnego przedsiębiorstwa sklepowego. — Zgłoszenia listowne „Wschód“ do Administracji „Gazety Porannej“. 5162

Znowu ostrzegam łatwowiernych ludzi przed moim umyslowo chorym synem Ernestem Müllerem, ukończonym słuchaczem praw, liczącym 34 lat, który osobiście i listownie w swoim i moim imieniu wydłuża pieniądze i nadał sobie bezprawny tytuł doktora, oraz właściciela dóbr. — Jan Müller z Błyszczycówd. 5161

Uwaga! Uwaga!

A. BRAUN

Lwów, Rutowskiego 1.

poleca wełny na kostyminy,
 płaszcze i ubrania męskie po
 cenach konkurencyjnych.

5043

Motor gassany Körting prawie nowy dostarczy natychmiast PION, Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 5150

Kocioł parowy 100 m³ dostarczy natychmiast PION Lwów, — Lwowska 48, tel. 476. 5151

Plug motorowy prawie nowy dostarczy natychmiast PION, Lwów — Lwowska 48, tel. 476. 5152

OPERATOR Prymaryusz oddziału chirurg. Szpitala powszechnego Dr. Ślęk ordynuje od 3—5. Lwów, Batorego 38. 5157

Drzewo opałowe

bukowe — grabowe — sosnowe każdej ilości kupuje i sprzedaje Spółka „Melma“ Lwów, Zyblikiewicza 24. 5163

Świerkowe, jodłowe, sosnowe

drzewo na pały i w kłoscach kupuje i przyjmuje oferty Spółka „Melma“ Lwów, Zyblikiewicza 24. 5164

Siano koniczyne, słone, kupujemy i sprzedajemy w każdej ilości. Wiadomość: Spółka „Melma“ Lwów, Zyblikiewicza 24. 5166

Kompletne urządzenie
MŁYNA wraz z turbiną sprzedawane okazjnie „Topas“
 Lwów, Kraszewskiego 19 a 5165

TAPETY w największym wyborze. Ceraty odpasowane i na metry, firanki, portyery, chodniki, dywany linoleum, kapy na łóżka, obrusy, materace meblowe, sienniki, materace rosharowe itp. polecają:
E. KICZALES I A. MARGULIES
 SYKSTUSKA 18. 6391

„HARVEST“

**GENERALNA RBPREZENTACJA
 POLSKICH FABRYK HUBY ŻE-
 LAZA „POTĘGA“ S. A. I FA-
 BRYKI „DREWITZ“ W TORUNIU
 LWÓW — PL. KAPITULNY 7
 (UL. RUTOWSKIEGO 4)**

Generalna Reprezentacja fabryki maszyn rolniczych Neunkirchen, poleca z własnych składów maszyny rolnicze, urządzenie tartaków, gorzeln, młynów, kolejki wążkotorowe, siatki do ogrodzeń.

SPECYALNOŚĆ:
 Sieczkarnie bębnowe i kołowe, ręczne i kieratowe, młocarnie, kieraty, młynki do czyszczenia zboża. Plugi, brony, kultywatory, wozy gospodarskie, ule słowiańskie, kosy, sierpy, separatory, siewniki szerokorzutne, młocarnie szerokokłotne itp. wszelkie narzędzia rolnicze. Pierwszorzędne fabrykaty, wysyłka natychmiastowa.
 19041

ZNANA FIRMA
Konfekcyi damskiej
Tändler i Syn
 Lwów, Rynek 30.

prowdzi nadal dział towarów jedwabnych i bławatnych o zwiększonym wyborze i poleca wszelkie jedwabie, podszewki, crép de chiny, voilay, szyfony etc., pierwszorzędnej jakości po niskich cenach konkurencyjnych. 5167

„Stillerówka“

Ważne dla P. p. Inżynierów,
 Architektów i Budowniczych!

Zawiadamiamy, że pierwsza lwowska fabryka cegieł maszynowych, dętych, oraz ręcznych została uruchomiona i ma gotową cegłę na placu do zbycia.

Zarząd fabryki „Stillerówka“
 5159 Lwów, ul. Snopkowska 1.

Wielka Instytucja bankowa

poszukuje
sekretarza prawnika

posiadającego conajmniej kilkuletnią praktykę bankową. Oferty wraz z odpisami świadectw i referencjami, należy nadsyłać do Adm. „Gazety Porannej“ pod „Sekretarz 1873“. 6419

POSZUKUJE się używanej lecz w dobrym stanie będącej 5179
MŁOCARNI KIERATOWEJ
 Zgłoszenia pisemne: „OKOS“ L W Ó W, — 3-go Maja 11

„TEPEHA“

Biuro techn. przem.-handl.
 Spółka z ogr. odpow.
Lwów, Nowy Świat l. 8.

Dostarcza po cenach konkurencyjnych
 Motory, Blachę żelazną i cynową,
 Żelaza wszelkiego gatunku, Pasy
 skórzane, parczane, Płótna konopne,
 Pakiły i inne techn. materiały.

Przyjmuje zamówienia na
WĘGIEL
 górnośląski i dąbrowski. 6324

Tylko ręczny aparat do gaszenia ognia „PRIMUS“

zabezpiecza od wybuchu pożaru.

„Primus“ jest ostatnim wyrazem techniki. „Primus“ posiada zbiornik wykonany z gubej miedzianej blachy, jest bez szwu ciągniony z jednej sztuki. „Primus“ nie posiada żadnych uszczelnień gumowych dlatego daje gwarancję użycia aparatu każdej chwili bez uprzedniej rewizji. „Primus“ nie posiada żadnego skomplikowanego mechanizmu, dlatego sposób użycia tegoż bardzo prosty nie psuje się i daje gwarancję długotrwałego użycia. Aparaty „PRIMUS“ dostarcza TEPEGE, S. A. Oddział towarowy KRAKÓW, STRASZEWSKIEGO 27, ze składów swych Kraków, Katowice, Sosnowiec, Borysław, Krosno, Lwów. Jako JENERALNA REPREZENTACYA Firmy Inżyniera Magg & Co na Polskę i wolne miasto Gdańsk. 6374

„HISPANO-SUIZA“

Samochód 4-osob. typ „Sport“ na pneumat. z oświetleniem elektrycznym — w bardzo dobrym stanie —
„MERCEDES-DAIMLER“
 Samochód ciężarowy 4 ton, na gumach — w bardzo dobrym stanie — okazjnie do nabycia! 5186
 Inż. Z. STANKIEWICZ, Lwów, Franciszkańska 11.

Compagnie Générale Transatlantique

WARSZAWA:
ulica Królewska I. 27.

ADRES TELEGRAFICZNY:
„TRANSATPOL.”

ODDZIAŁY:
Rowno, Szosowa 45.
Baranowicze, Szosowa 134.

Największe Towarzystwo Okrętowe w świecie, 120 własnych okrętów, które zawierają 1,038.458 TON (jeden milion, trzydzieści ośm tysięcy, czterysta pięćdziesiąt osiem ton).

Im mniej wydatków na pustą reklamę, tem więcej ku pożytkowi podróżnych — oto nasze hasło. Towarzystwo nasze posiadające bezpośrednią komunikację między

Havre'm a New-Jorkiem, St. Nazaire'm, a Kubą i Meksykiem

otwiera wkrótce swój oddział we Lwowie.

Do czasu otwarcia tego oddziału, pasażerowie posiadający „prepaid’y” (karty okrętowe zakupione w Ameryce) naszej linii, mogą się zgłaszać po wszystkie informacje dotyczące podróży do Ameryki.

do biura dzienników i ogłoszeń SCHERERA we Lwowie, Pasaż Hausmana 9.

5176

Dwie kamienice w Toruniu do sprzedania:

jedna z 6 mieszkaniami, pozatem będzie natychmiast 6449

wolny sklep z ponieszkaniem i suterenami nadającemi się na WARSZTAT lub składnicę.

Druga z 6 mieszkaniami, 3-ma składami, z których 2 natychmiast są wolne i według umowy z mieszkaniem. — Druga kamienica jest dom narożnikowy przy tramwaju.

Bliższej informacji:

Skrzynka pocztowa 92 w Toruniu.

Automobil ciężarowy dostarczony natychmiast PION, Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 5149

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. J. MUND** b. sekundaryusz szpitala wiedz. i lwowskiego ordynuje od 8 — 9, 12-1 i 3-6, Lwów, Asnyka 1 (róg Pańskiej). 4867

CZAS ODNOWIC PRZEDPŁATĘ!

Czyść obuwie KONICZYNKA

ZAKŁADY CHEMICZNE POZNAŃ-GŁÓWNA
Składnica Lwowska: Hurtownia Kolonialna, Kl. Tańskiej 3

Dziurki

do wszelkiej bielizny
wykonuje maszynowo 517/
Zakład haftów (młodego) Müllera, Lwów Rydek I. 19. I.

Poty nóg, rąk, pachwin i nieprzyjemny woń usuwa bardzo szybko niezawodny Suderol płyny i puder „VERA” Wszędzie do nabycia! Żądać wyraźnie „VERA”. Wytwórnia „VERA” Lwów, Bogdanówka. 498!

Gazę szwajcarską

do młynów we wszelkich gatunkach i numerach poleca po cenie fabrycznej Aiek. ander Wehrab, Lwów, plac Krakowski 11. Spe. walny rabat dla kupców i biur technicznych. 5153.

Ogłoszenie.

We czwartek, dnia 27 lipca 1922 o godzinie 10 przed południem odbędzie się dobrowolna licytacyjna sprzedaż 20376 hl. wina białego węgierskiego, Szamorodnera i Tokajera wraz z beczkami.

Wina te znajdują się częścią w wolnym składzie miejskim, pl. Misyonarski I. 2, częścią w magazynie przy ul. Janowskiej I. 55. Licytacja odbędzie się w pierw w magazynie pl. Misyonarski I. 2.

Warunki licytacyjne są do wglądu w Departamencie I. Magistratu. 5174 Magistrat król. stoł. miasta Lwowa.

Studnie wiercone

dla budowy we Lwowie, wykonują po 12—15.000.— Mp. za 1 mb. łącznie z rurami, pompy wypożyczają się na cały czas budowy. — Firma: FR. DOMINIK, Lwów, Listopada 37.

BACZNOŚĆ! OBUWIE 5% TANIEJ!

Wielki magazyn i hurtownia we Lwowie, Pasaż Andriolego (wchód od Rato-wskiego 12 i Rynek 29) szeroka **OBUWIE** wykwintne i twyczajne z powołaniem na **anors 5% i naj. OBUWIE** dziecinne **HURTOWNIE.**

BACZNOŚĆ!